

Växjö
kommun

Internbudget 2025

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

Ordförandes inledning.....	4
Nationella trender utifrån Skolverkets analys	5
Växjö kommuns utbildningsresultat i relation till nationella trender	6
Nationellt perspektiv på kompetensförsörjning och lärarbehörighet.....	8
Arbetsmiljö och arbetsvillkor inom förskola och skola	9
Nationellt perspektiv gällande en tillgänglig elevhälsa	11
Växjö kommuns nuläge gällande en tillgänglig elevhälsa	11
Nationellt perspektiv på ekonomiska utmaningar och demografisk utveckling.....	12
Växjö kommuns ekonomiska nuläge i relation till nationella trender	12
Trender enligt senaste ekonomiska analysen	14
Nationella perspektiv på lokaler.....	17
Växjö kommuns nuläge gällande lokalförsörjning för kommunala förskolor och skolor	17
Investeringsportfölj.....	18
Omständigheter från regering och riksdag som påverkar verksamheten.....	20
Nämndens uppdrag och ansvar	23
Nationellt uppdrag	24
Huvudprocesser – mål och uppdrag.....	28
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad	28
Utbilda för ett livslångt lärande.....	32
Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv	47
Möjliggöra en aktiv fritid	48
Styra och stödja för en hållbar utveckling.....	49
Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit	49
Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt	50
Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	51
Personalpolitisk inriktning.....	52

	Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor.....	53
	Växjö kommun har friska medarbetare.....	55
Ekonomi		56
	Driftbudget kapitalkostnader	63
	Investeringsbudget.....	63
	Finanspolitisk inriktning	64
Bilagor		65
	Bilaga 1: Grundförutsättningar budget 2025	65
	Bilaga 2: Satsningar och effektiviseringar 2025	66
	Bilaga 3. Skolpengen i PO nivå 47,18 procent	67
	Bilaga 4: Programpeng i PO nivå 47,18 procent.....	69
	Bilaga 5: Detaljerad budget fördelad på organisatorisk nivå	71

Ordförandes inledning

En skola som ger rätt förutsättningar

När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanserna och vi lägger grunden för ett samhälle som håller ihop. Alla ska få den utbildning de har rätt till.

Årets budget lägger fokus på en höjd elevpengen och ökad kvalitet i nämndens skolor och förskolor. Högre lärartäthet och förbättrad likvärdighet mellan skolorna ska ge fler elever en chans att ta sig genom skolan och få den utbildning de har rätt till. Nämnden får ett resurstillskott riktat till ökad kompetensförsörjning och kommer kunna användas till att erbjuda anställda att läsa in behörigheter och kurser.

Lärarnas och rektorernas professioner ska stärkas och ges större tillit. Verksamheten ska präglas av hög kvalitet, likvärdighet och genomsyras av en god arbetsmiljö för både medarbetare och elever. Elevpengen stärks för hela grundskolan.

I förskolan läggs grunden för ett livslångt lärande. Arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn att klara skolan måste starta redan i förskolan. Fler barn behöver därför gå i förskolan. För att nå fler och stärka det förebyggande arbetet ska en öppen förskola starta i centrala Växjö.

Skolorna i Växjö kommun ska hålla en hög kvalitet. Landsbygdsskolorna får ett strukturbidrag för att kunna utvecklas och möta framtidens behov. Fritidshemmen ska vara en del av den förlängda skoldagen och får ett tillskott för stärkt kvalitet och tillgänglighet. Elever på gymnasiet ska ha möjlighet att genomföra Ungt Företagande och entreprenörskap ska uppmuntras även i grundskolan.

Barn och ungas hälsa behöver tas på allvar och i det arbetet har skolan en avgörande roll. Fokus på höjd närvaro i skolan och ökad trivsel leder inte bara till förbättrad studiero utan även högre resultat. En akutskola inrättas och återvändarskolan ska fortsätta nå elever som inte går till skolan. Arbetet med nämnden för arbete och välfärd stärks genom bland annat skolsociala team och skolsocionomer.

I ett gemensamt arbete med samhällsbyggnadsnämnden ska skolor och förskolors utemiljöer förbättras med fokus på gröna klimatanpassningar och innehåll som uppmuntrar till rörelse och lek. Vi ökar därför investeringsbudgeten för utemiljöer.

Fler får tillgång till kulturskolans verksamhet genom ett tillskott som ska användas till både utökad verksamhet och en sänkt terminsavgift. Fler barn och elever får tillgång till scenkonst genom en utbyggd kulturtrappa.

Julia Berg,

Ordförande

Omvärldsanalys

Målbilden för Växjö kommuns förskolor och skolor är att erbjuda högkvalitativ utbildning som främjar ett livslångt lärande. I det syftet har utbildningsnämnden arbetat för att alla skolformer ska ha de bästa förutsättningarna för att stödja barn och elever i deras kunskapsutveckling och lärande.

Nämndens omvärldsanalys ska ge förståelse för omvärldens utveckling och är ett underlag till nämndens budget. Analysen visar var utbildningsnämnden är i förhållande till aktuella trender och framtida utmaningar inom utbildningsområdet samt de förutsättningar som påverkar våra verksamheter.

Nationella trender utifrån Skolverkets analys

Skolverkets lägesbedömning från 2023 visar att svensk utbildning står inför betydande utmaningar. Ökande socioekonomiska skillnader, lärarbrist och kommunernas ekonomiska press riskerar att påverka elevernas möjligheter till en likvärdig utbildning över landet. Skillnader i utbildningsresultat mellan elevgrupper har ökat såväl inom grundskolan och gymnasieskolan, något som kopplas till socioekonomiska faktorer men även pandemins efterverkningar. Elever med utländsk bakgrund, de vars föräldrar har låg utbildningsnivå, samt elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har sämre förutsättningar att nå gymnasieexamen. Dessa skillnader riskerar att förstärka de socioekonomiska klyftorna och leda till att många elever lämnar gymnasieskolan utan nödvändiga kvalifikationer för vidare studier eller inträde på arbetsmarknaden.

När det gäller gymnasieskolan bedömer Skolverket att flera strukturella aspekter har påverkat likvärdigheten och utbildningskvaliteten. Trots en tidigare positiv utveckling har ökningen i genomströmning och behörighet till gymnasieskolan nu börjat plana ut. Andelen elever som tar gymnasieexamen inom tre år minskar, särskilt på de högskoleförberedande programmen. Skolverket ser utvecklingen som oroande då det visar att många elever inte får det stöd de behöver för att slutföra sin utbildning i tid. Utvecklingen visar också på stora skillnader mellan olika elevgrupper när det gäller behörighet och genomströmning.

Yrkesutbildningarna är ett annat område där vissa utmaningar kvarstår. Trots att yrkesutbildningar spelar en central roll i att möta arbetsmarknadens behov, är det fortsatt brist på yrkesutbildade inom flera sektorer. Fler elever behöver attraheras till yrkesprogrammen, och kvaliteten samt attraktionskraften hos dessa utbildningar behöver stärkas för att säkerställa kompetensförsörjningen inom välfärden och tekniska sektorer.

Skolverket och nationell statistik visar att skolåren från förskoleklass till årskurs 3 är viktiga för elevernas framtida utveckling. Dessa år lägger grunden för fortsatt lärande genom språklig och matematisk utveckling samt social och emotionell träning. Skolverket pekar på att tidiga insatser inom språkutveckling är centrala; strukturerad läsundervisning ger elever bättre förutsättningar att lyckas senare i utbildningen. Samtidigt visar nationella prov att elever med svenska som andraspråk presterar sämre, särskilt i skriftliga moment som stavning. Inom matematik presterar elever generellt bäst i muntliga uppgifter, medan skriftliga räknemetoder är mer utmanande, och

pojkar tenderar att prestera bättre i tekniska moment. Socioekonomisk bakgrund påverkar också resultaten, där skolan har en viktig kompensatorisk roll för att stödja elever från utsatta miljöer. Nationella prov i årskurs 3 visar att majoriteten av eleverna når kravnivåerna, men skillnader kopplade till språk, kön och socioekonomi etableras tidigt och påverkar lärandet.

Skolverkets lägesbedömning lyfter fram att dessa skillnader förstärks av varierande förutsättningar mellan skolor och huvudmän, beroende på socioekonomiska faktorer och tillgången till behöriga lärare och specialpedagogiska resurser. Elever i skolor med mindre gynnsamma förutsättningar får inte alltid det stöd de behöver, vilket fördjupar ojämlikheten mellan elevgrupper.

Skolverkets lägesbedömning belyser också behovet av att stärka förskolan, då en tidig och högkvalitativ utbildning för alla barn är avgörande för att utjämna skillnader och skapa bättre förutsättningar för att klara grundskolan.

Skolverket lyfter också särskilt fram risken för en ökande pedagogisk segregation, där elever från socioekonomiskt utsatta miljöer ofta går i skolor med mer begränsade resurser, vilket kan påverka deras möjligheter till långsiktig framgång och bidra till ökade sociala klyftor i samhället.

Vidare påpekas att skolor med svårare förutsättningar ofta präglas av en hög omsättning av både lärare och rektorer, vilket gör det svårt att upprätthålla stabila strukturer för undervisning och pedagogisk utveckling. Detta påverkar skolans förmåga att erbjuda en konsekvent och högkvalitativ utbildning. Skolverket understryker behovet av strategiska insatser och stöd från huvudmän för att säkerställa att dessa skolor kan attrahera och behålla skickliga lärare och rektorer.

Växjö kommuns utbildningsresultat i relation till nationella trender

Årskurs 3: Resultaten från nationella proven i årskurs 3 visar att Växjö följer riket, med vissa variationer mellan olika elevgrupper och ämnen. Totalt sett presterar eleverna i Växjö på en nivå nära rikets genomsnitt, men trenden pekar på att resultaten har sjunkit något de senaste två åren, särskilt i matematik och svenska som andraspråk.

En tydlig utmaning är skillnader mellan könen, där flickor genomgående presterar bättre än pojkar, särskilt i svenska och svenska som andraspråk. Denna könsrelaterade skillnad är också en del av rikstrenden, men den framträder tydligt i Växjö. I matematik är resultaten generellt något svagare, vilket tyder på behov av förstärkta insatser inom detta ämne.

Den generella nedgången i andelen elever som klarar alla delar av de nationella proven pekar på behov av ett ökat fokus på tidiga insatser, särskilt för de elevgrupper som har större utmaningar. Detta gäller inte minst pojkar och elever med svenska som andraspråk, där resultaten är lägre. Trenden understryker också vikten av att arbeta för att stärka undervisningens kvalitet och likvärdighet i Växjös skolor, för att motverka ökande skillnader mellan olika elevgrupper.

Årskurs 6: I relation till ovan trender ligger Växjö kommuns utbildningsresultat i stort sett i linje med de nationella trenderna för årskurs 6. Vi ser samtidigt att skillnaden i prestation mellan flickor och pojkar är mer negativ i Växjö än nationellt.

Årskurs 9: I årskurs 9 följer Växjö den nationella trenden där socioekonomisk bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå starkt påverkar elevernas behörighet till gymnasiet och meritvärden. Nationellt har avståndet mellan grupper med olika utbildningsbakgrund vuxit, och i Växjö syns samma utveckling. Det understryker betydelsen av insatser för att minska klyftan och stötta elever från socioekonomiskt mer utsatta hem. Vidare visar Växjö på samma könsrelaterade mönster som nationellt, där flickor generellt presterar bättre än pojkar både i meritvärde och gymnasiebehörighet. Skillnaden är dock något tydligare lokalt, vilket kan indikera att insatser för att stödja pojkar i deras studieresultat kan vara särskilt relevanta här. Skillnaden i prestation mellan elever med svensk och utländsk bakgrund är markant i Växjö, framför allt för elever födda utomlands. Detta mönster följer den nationella trenden men är lokalt ännu tydligare, vilket indikerar behov av riktade insatser för att ge elever med utländsk bakgrund bättre förutsättningar att nå gymnasiebehörighet.

Gymnasiet: När det gäller gymnasiets resultat ligger Växjö i linje med nationella nivåer, men vissa lokala mönster sticker ut. För elever som tar examen inom 3 år är skillnaden mellan flickor och pojkar betydligt tydligare i Växjö jämfört med riket. Detta mönster är särskilt framträdande då flickor presterar stabilt högt över tid, medan pojkarnas resultat visar en mer varierad och nedåtgående trend. Skillnaden mellan könen har ökat över tid och är större i Växjö än nationellt.

När det gäller examen inom 4 år ser vi en liknande utveckling. Flickor i Växjö uppvisar en stabil och positiv utveckling som ligger över riksgenomsnittet, medan pojkar i Växjö har haft en tydlig nedgång.

Utbildningsnämndens arbete i relation till nationella trender

Utbildningsnämnden har under de senaste åren riktat särskilda insatser till förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. En särskild handlingsplan infördes på Centrumskolan för att höja måluppfyllelsen och förbättra arbetsmiljön. Vidare förstärktes undervisningsdelen och det riktades resurser mot de tidiga åren i syfte att minska skillnader i utbildningskvalitet.

Målet är att säkerställa att alla elever, oavsett bakgrund eller var bostaden finns geografiskt, har tillgång till högkvalitativ undervisning, vilket direkt adresserar den pedagogiska segregation som nämns i den nationella analysen. Utbildningsnämnden har även under de senaste åren initierat flera viktiga initiativ för att höja kvaliteten och stärka arbetsförhållandena inom förskolan. Ett fokusområde har varit att öka likvärdigheten och säkerställa att alla barn får en trygg och stimulerande start på sitt lärande. Nämnden har under de gångna åren även ökat inskrivningen i förskolan, i och med en uppsökande verksamhet som initierades för att nå barn som tidigare stått utanför förskolan. Detta har bidragit till att andelen barn inskrivna i förskolan ökat, vilket stärker grunden för fler barns framtida skolgång.

Ett prioriterat område från nämnden har varit tidigare insatser för att stärka upp undervisningen i syfte att öka måluppfyllelsen men också tidigt kunna identifiera de elever som behöver stöd i svenska och matematik. Det har inneburit att organisera för bättre kartläggning och möjligheten att följa upp den. Skolorna har också medvetet arbetat för att gå mot flerlärarskap i de tidiga åren för att undervisningens kvalitet ska höjas.

Nationellt perspektiv på kompetensförsörjning och lärarbehörighet

Skolverkets lägesbedömning och Skolinspektionens årsrapport för 2023 visar att lärarbristen påverkar utbildningskvaliteten och likvärdigheten, särskilt i skolor i socioekonomiskt utsatta områden och i landsbygdsområden där det är svårt att rekrytera och behålla legitimerade lärare. Detta leder ofta till att elever får undervisning av obehörig personal, vilket försämrar deras möjligheter att nå goda resultat. I Skolverkets lägesbedömning för 2023 framgår dock att lärartätheten i Sverige har förbättrats under det senaste decenniet.

Mindre skolor har utmaningar med att erbjuda heltidstjänster och tvingas ofta förlita sig på lärare som undervisar i flera ämnen, något som ökar arbetsbelastningen och gör arbetsmiljön mindre attraktiv. För att bemöta dessa svårigheter rekommenderas samverkan mellan kommuner, exempelvis genom fjärrundervisning, samt satsningar på att förbättra lärarutbildningen och skapa incitament för lärare att arbeta i områden med störst behov. Stärkt rektorsledarskap är också viktigt för att skapa en arbetsmiljö som främjar lärarnas trivsel och yrkesutveckling, vilket i sin tur kan bidra till bättre kompetensförsörjning och stabilitet.

Växjö kommuns nuläge i relation till kompetensförsörjning och lärarbehörighet

För att säkerställa att alla elever får den utbildning de behöver för att lyckas, arbetar kommunen med strategier för rekrytering och kompetensutveckling genom en tydlig plan för kompetensförsörjning. Behörigheten i förskolan 2023 låg på 47 procent, vilket är över riksgenomsnittet. Inom kommunen varierar dock andelen behöriga förskolelärare mellan förskolor vilket innebär att vissa förskolor kan behöva särskilt stöd för att säkerställa en jämn kvalitet.

I grundskolan är andelen behöriga lärare 77,4 procent 2023, vilket överstiger riksgenomsnittet och genomsnittet för större städer. Skillnaderna mellan skolor har dock ökat, med enheter som har svårt att bibehålla hög behörighet, vilket kan påverka likvärdigheten.

Behörigheten på gymnasiet har varit stabil och hög, med 91 procent behöriga lärare 2023 – högre än både rikssnittet (87,2 procent) och större städers genomsnitt.

Kommunen har över tid haft en stabil och förbättrad lärartäthet både i förskolan och grundskolan. Växjö har sett en förbättring i antalet elever per lärare, vilket 2023 var 11,5 elever per lärare. På enhetsnivå har variationen mellan skolor minskat.

Växjö har därmed en relativt positiv trend jämfört med den nationella bilden, även om det är viktigt att fortsätta arbeta med att säkerställa behörigheten och kompetensen för att bibehålla kvalitet och likvärdighet.

Under 2024 har utbildningsnämnden i relation till ovan områden arbetat utifrån nämndens kompetensförsörjningsplan som omfattar flera strategiska insatser för att säkerställa tillgången på kvalificerade pedagoger inom förskola, grundskola och fritidshem. En central åtgärd är att erbjuda möjligheter för anställda att utbilda sig till förskollärare inom ramen för sin tjänst. För grundskollärare och lärare i fritidshem initieras liknande satsningar. Genom att skapa förutsättningar för utbildning under anställning i samverkan med högskolor och universitet, kan obehörig personal vidareutbildas till behöriga lärare. Detta främjar både personalens professionella utveckling och kvaliteten på undervisningen.

En annan viktig del av planen är att tillsvidareanställning ska vara normen för både förskollärare och grundskollärare. Detta syftar till att öka stabiliteten och kontinuiteten inom verksamheterna, vilket i sin tur gynnar både elever och personal. Genom att erbjuda trygga anställningsformer blir yrkena mer attraktiva, vilket underlättar rekrytering och minskar personalomsättningen. Genom ovan arbete för att underlätta för anställda att få behörighet genom utbildning inom tjänsten, i nära samarbete med lärosäten, samt att främja tillsvidareanställningar som standard för att säkerställa en stabil och kvalificerad personalstyrka inom utbildningssektorn.

Även om behörigheterna på skolor och förskolor i genomsnitt ligger över riksgenomsnittet är variationen mellan skolorna och förskolorna stor. Skillnaderna leder till en ökad olikvärdighet och riskerar att leda till brister i utbildningen. Därför är arbetet med att rekrytera behöriga lärare och förskollärare till enheter med låg behörighet prioriterat.

Arbetsmiljö och arbetsvillkor inom förskola och skola

Rapporter från Arbetsmiljöverket, Skolverket och Försäkringskassan beskriver flera utmaningar kopplade till arbetsmiljön inom skolväsendet. Bland annat lyfts att administrativa uppgifter har ökat samtidigt som stödet för elever med särskilda behov ofta är otillräckligt, vilket resulterar i stress och minskad tid för kärnverksamheten. Även personalbrist framhålls som en avgörande faktor, särskilt bristen på behöriga lärare och specialpedagoger. Denna resursbrist påverkar både möjligheten att ge elever med särskilda behov nödvändigt stöd och ökar arbetsbördan för befintlig personal. Skolor med hög personalomsättning uppmärksammas som särskilt sårbara, eftersom avsaknad av kontinuitet påverkar Arbeitsklimatet och försvårar skapandet av en trygg och stabil miljö för både personal och elever.

Därtill lyfts ökningen av psykisk ohälsa inom skolväsendet fram, vilket återspeglas i stigande antal sjukskrivningar kopplade till stress och utbrändhet. Förskolan pekas ut som en särskilt utsatt verksamhet, där stora barngrupper, personalbrist och fysiskt krävande arbetsuppgifter leder till långsiktiga hälsoproblem och hög frånvaro. Många lärare rapporterar att höga krav från elever, vårdnadshavare och organisationen i stort bidrar till en känsla av otillräcklighet, vilket påverkar både motivationen och arbetsglädjen negativt.

Hot och våld i skolmiljön framträder också som ett växande problem, särskilt på högstadiet, där personal allt oftare ställs inför hotfulla eller våldsamma situationer. Denna utveckling påverkar inte bara den fysiska säkerheten utan även den psykosociala arbetsmiljön, där känslan av trygghet och trivsel gradvis urholkas.

Rapporterna betonar att bristen på resurser och stödstrukturer är en gemensam nämnare för dessa utmaningar. Lärare, rektorer och förskolepersonal förväntas ofta hantera komplexa problem som kräver specialiserad kompetens eller organisatoriskt stöd, vilket skapar en ond cirkel av överbelastning och ohälsa. De identifierade behoven omfattar bland annat stärkta specialpedagogiska och psykologiska resurser samt åtgärder för att säkerställa att personalen har de verktyg och förutsättningar som krävs för att möta de växande kraven.

Växjös nuläge: arbetsmiljö och arbetsvillkor inom förskola och skola

På nationell nivå rapporteras om en arbetsmiljö präglad av ökade krav, stress och personalbrist. Vid uppföljning visar Växjös arbete med arbetsmiljö och personalfrågor på en stabilitet inom flera områden, inklusive sjukfrånvaro, sysselsättningsgrad och tillsvidareanställningar. Växjö har också en positiv utveckling i personalomsättning och anställningstrygghet, vilket stärker kontinuiteten i verksamheten och skapar bättre förutsättningar för kvalitativ undervisning.

Den minskade personalomsättningen inom förskola och grundskola är särskilt framträdande. På övergripande nivå har omsättningen minskat från 12,3 procent år 2022 till 9,3 procent år 2024, vilket står i kontrast till den nationella trenden av hög personalomsättning som ett hinder för stabilitet. Gymnasiet visar dock en marginell ökning av personalomsättningen.

Sjukfrånvaron visar en övergripande minskning och en positiv trend. **Förskolan** har reducerat sin sjukfrånvaro från 10,1 procent år 2022 till 8,8 procent år 2024, även om den fortfarande överstiger målvärdet på 4 procent. **Grundskolan** har visat förbättring från 6,5 procent år 2020 till 5,9 procent år 2024. **Gymnasiet** har den lägsta sjukfrånvaron på 3,34 procent år 2024, trots viss variation mellan enheter.

Andelen tillsvidareanställningar har ökat från 82 procent till 85 procent inom utbildningsförvaltningen, vilket stärker långsiktigheten i verksamheten. Sysselsättningsgraden, med en nivå på mellan 96,0 procent och 96,4 procent, skulle kunna återspegla en mer effektiv resursanvändning. Samtidigt kvarstår utmaningar med lokala variationer i sjukfrånvaro och personalomsättning, vilket indikerar behovet av anpassade insatser på enhetsnivå.

Utvecklingen inom arbetsmiljö och arbetsvillkor i Växjö pekar på en positiv riktning, med en utveckling i form av minskad sjukfrånvaro, ökad andel tillsvidareanställda och hög sysselsättningsgrad. Trots detta kvarstår utmaningar med enhetsvisa variationer, vilket kräver fortsatt fokus på lokala insatser och investeringar i stödstrukturer.

Nationellt perspektiv gällande en tillgänglig elevhälsa

Skolverkets lägesbedömning visar att elevhälsan står inför betydande utmaningar kopplade till den ökande psykiska ohälsan bland unga. Det har skett en markant ökning av psykisk ohälsa under de senaste åren, en trend som förstärkts av pandemin. Rapporten pekar på att många elever upplever idag en stark oro och osäkerhet inför framtiden, vilket påverkar deras välbefinnande och studiemotivation negativt. Särskilt utbredd är skolstressen bland tonårsflickor, där så många som fyra av fem uppger höga stressnivåer, medan omkring hälften av pojkarna i samma åldersgrupp rapporterar liknande stressymptom.

Pandemin har dessutom inneburit ytterligare utmaningar för elevhälsan, då möjligheterna att erbjuda stöd till elever med särskilda behov har försämrats. Under perioder med distansundervisning ökade den psykiska ohälsan ytterligare bland eleverna, samtidigt som elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete fick stå tillbaka för mer akut hantering. Detta har lett till att många elever, som redan innan pandemin befann sig i utsatta situationer, nu har fått ännu svårare att tillgodogöra sig stödinsatser och att upprätthålla sin psykiska hälsa.

Utmaningarna är särskilt påtagliga inom grundskolan där fyra av fem kommunala huvudmän bedömer att det är svårt att utveckla ett systematiskt och hållbart hälsofrämjande arbete. Inom gymnasieskolan saknas ofta en övergripande struktur för elevhälsa, vilket gör att elevhälsan inte alltid kan arbeta långsiktigt och integrerat med det pedagogiska uppdraget.

För att möta dessa utmaningar anser Skolverket att elevhälsan måste förstärkas och integreras närmare med skolans övriga verksamhet. Ett nära samarbete mellan elevhälsoteam och lärare ses som avgörande för att på ett effektivt sätt kunna stödja elevernas fysiska, psykiska och sociala välmående. Framöver föreslås lagändringar som innebär att elevhälsan ska arbeta på individ-, grupp- och skolenhetsnivå i nära samverkan med lärare och annan skolpersonal, vilket skulle göra att arbetet når fler elever på ett mer systematiskt sätt. Dessutom kan statsbidrag för att utveckla skolsociala team bidra till att öka tryggheten och närvaron i skolan.

Växjö kommuns nuläge gällande en tillgänglig elevhälsa

När det gäller trygghet och studiero har Växjö resultat förbättrats markant, vilket är positivt. Under 2024 har utbildningsnämnden tagit flera konkreta steg för att stärka elevhälsan och förbättra elevernas välmående. Genom ökad tillgänglighet till kuratorer och skolsköterskor säkerställdes att fler elever kunde få det stöd de behöver.

Nämnden har arbetat för att elevhälsan ska bli mer närvarande i skolvardagen och bättre rustad att identifiera och möta elevers behov i ett tidigt skede. Ett viktigt arbete i relation till ovan är Växjö kommuns arbete med skolsociala team som under 2024 implementerat för att stärka samverkan mellan skola och socialtjänst.

Under våren 2024 utformades en modell med rutiner för samarbete, innehåll och uppföljning, med fokus att främja elevernas välmående och skolnärvaro genom integrerade insatser mellan skola och socialtjänst.

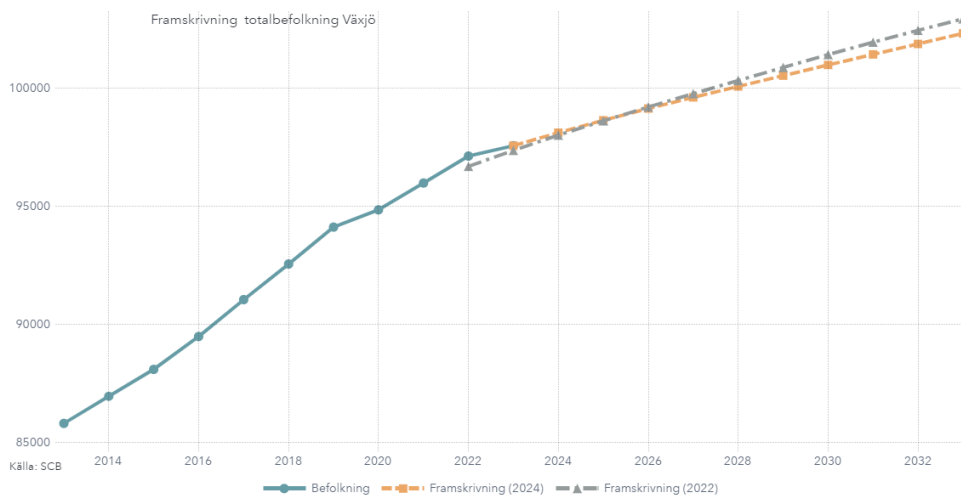
Nationellt perspektiv på ekonomiska utmaningar och demografisk utveckling

SKR:s senaste ekonomirapport pekar på stora ekonomiska utmaningar för Sveriges kommuner. År 2024 väntas bli det svagaste året för kommunsektorn på över två decennier. Även om vissa förbättringar förväntas på sikt, kvarstår betydande variationer mellan kommuner, vilket påverkar deras förmåga att finansiera skolans behov. Kommunerna pressas även av demografiska förändringar, där en åldrande befolkning och minskat elevunderlag ökar belastningen på välfärdstjänsterna, vilket i sin tur gör att många kommuner måste omstrukturera skolorganisationen för att säkerställa både kvalitet och effektivitet.

Ett minskande elevantal, som förväntas minska med cirka 155 000 barn fram till 2033, gör att många kommuner behöver göra översyner av skolstrukturen. Genom att konsolidera skolenheter kan de optimera resursutnyttjandet, men denna förändring är särskilt utmanande för mindre kommuner och landsbygdsområden där långa avstånd försvårar möjligheterna att slå samman skolor. Små kommuner har även svårare att rekrytera behöriga lärare, särskilt på landsbygden, vilket ytterligare understryker behovet av samverkan, exempelvis genom fjärrundervisning eller gemensamma skolstrukturer med närliggande kommuner.

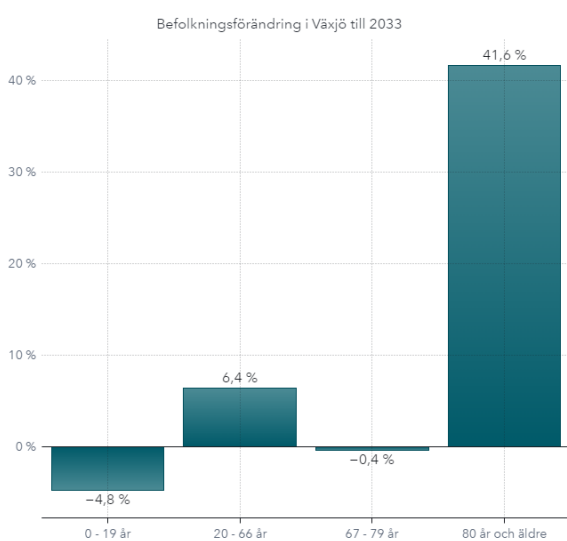
Växjö kommuns ekonomiska nuläge i relation till nationella trender

Utifrån det nationella perspektivet där det pekas på ekonomiska utmaningar och demografiska förändringar inom kommunsektorn, återspeglar även Växjö kommuns ekonomi dessa strukturella svårigheter. I likhet med många andra kommuner påverkas Växjös förutsättningar av ett potentiellt framtida minskat elevunderlag, vilket kan medföra ekonomiska anpassningar och strukturella omställningar för att få ett långsiktigt hållbart resursutnyttjande. Växjö kommuns befolkningsprognos från 2024 tyder på en större inbromsning i barnafödandet än tidigare. Detta är i linje med den nationella trenden som belystes ovan. SCB har också justerat ner sin framskrivning av Växjös befolkningsprognos enligt senaste rapporten från 2024 jämfört med bedömningen 2022.

Grafen visar att Växjös totalbefolkning skrivits ner i prognosen 2024 jämfört med prognosen 2022. Skillnaden är cirka 615 personer färre i kommunen år 2033 i den nya prognosen jämfört med prognosen 2022. Prognosen är att befolkningsmängden kommer vara 102 329 i Växjö kommun år 2033. Det innebär alltså att befolkningsmängden förutses fortsätta öka i kommunen, dock i en långsammare takt än tidigare.

Trenden som framför allt påverkar utbildningsförvaltningen är minskningen av antal födda barn. I grafen nedan visas befolkningsförändringen inom olika ålderskategorier. Grafen visar att barn och unga mellan 0 och 19 år prognosticeras minska med 4,8 procent i Växjö fram till 2033. Kategorin äldre över 80 år prognosticeras dock öka med 41,6 procent. På sikt kommer detta innebära ett omställningsarbete för kommunen då äldreomsorgens efterfrågan kommer öka samtidigt som efterfrågan på förskola och skola minskar.

Trender enligt senaste ekonomiska analysen

Den senaste ekonomiska analysen för 2024 visar att utbildningsnämndens och förvaltningens budget påverkas av externa faktorer. I relation till ovan pekar utbildningsnämndens riskanalys på följande externa faktorer och strukturella förutsättningar som bedöms påverka ekonomin för kommunens utbildningsverksamhet på kort och på lång sikt.

Fyra huvudsakliga riskområden identifieras som bidragande till det ekonomiska utfallet och ökad sårbarhet i den ekonomiska planeringen.

Nyetableteringar av friskolor

Nyetableteringar av friskolor har gjort att fler elever väljer fristående alternativ, vilket minskar elevantalet i kommunala skolor. Ökad etablering av fristående skolor och fler elever som väljer dessa skapar ekonomiska utmaningar för kommunala skolor. Minskade elevantal i kommunala skolor leder till stramare budgetar, underskott och ineffektivitet då strukturer ofta behålls trots överkapacitet.

Skolpengssystemet bidrar till ojämlig resursfördelning och ökade kostnader, särskilt när kommunen finansierar både tomma platser i kommunala skolor och bidrag till fristående skolor. För att undvika dubbla kostnader och säkerställa ekonomisk effektivitet krävs en balanserad fördelning mellan fristående och kommunala enheter.

Ekonomiska utmaningar för landsbygdsskolor

Landsbygdsskolorna har färre elever per skola vilket leder till en lägre andel resurser och försvårade möjligheter att nå en budget i balans. Kostnaden per elev blir högre i dessa enheter då det är färre elever som ska finansiera lärartjänster, rektorer, lokalkostnader med mera. Enheterna uppnår därmed inte samma ekonomiska effektivitet som skolor med ett större elevunderlag. Detta gör landsbygdsskolorna mer sårbara för ekonomiska svängningar och påverkar deras långsiktiga hållbarhet. Landsortsskolorna gick med ett ekonomiskt underskott under 2024.

År 2024 gjordes en omfördelning av budgeten där landsortsskolorna fick 4 000 tkr som strukturbidrag, men trots detta gick skolorna med underskott. Inför budget 2025 ges ett tillskott på 2 000 tkr för att ge dem förutsättningar att skapa en hållbar organisation.

Anpassad grundskola

Verksamheten har haft väsentliga underskott sedan budgetår 2023. Underskottet 2023 berodde delvis på en stor demografisk ökning av elever inom anpassad grundskola som förvaltningen inte blev kompenserade för. Denna ökning blev kompenserad budgetår 2024, dock fortsätter verksamheten att gå med stora underskott. Underskottet är således inte hänförligt till resursfördelningen år 2024 utan beror på ineffektivitet i verksamhetens struktur. Utmaningarna här inkluderar operationella svårigheter såsom en enhets placering på två separata ställen vilket försvårar samordning.

Lokalförutsättningarna gör att det blir små klasser och en hög personaltäthet vilket är en förklaring till underskottet. Hösten 2024 startades dessutom ytterligare en mindre enhet på Östra Lugnets skola vilket bidrar till ett ökat underskott. År 2025 får verksamheten ett tillskott om 200 tkr för att tillsätta en utredning av den anpassade grundskolan.

Generellt ökade kostnader

Kostnader för framför allt lokaler, städ och IT-licenser ökar enligt budget år 2025. Ökningen av lokalkostnader bidrar också till ett ökat lokalbidrag till fristående skolor, vilket förvaltningen behöver finansiera inom ram. Även en stor del av kostnadsökningen inom lokaler, städ och IT-licenser behöver nämnden finansiera inom ram. Det innebär att förvaltningen behöver se över sin kostnadsstruktur och effektivisera sig med motsvarande kostnadsökningar som förvaltningen inte blir kompenserade för.

Barn och elever inskrivna 2024 kontra demografi 2025

Nedan redovisas en jämförelse av medelantalet inskrivna barn och elever under 2024 jämfört med den demografiska prognosen som budgeten 2025 bygger på. Antal inskrivna och demografin för kommunal verksamhet inkluderar elever som går hos oss från andra kommuner för vilka Växjö kommun får ersättning för (interkommunal ersättning, IKE).

Den största negativa differensen noteras inom förskolan, där det prognosticeras att det kommer vara 64 färre barn inskrivna i kommunal verksamhet år 2025. Gymnasiet bedöms däremot öka med 137 elever. Övriga verksamheter prognosticeras ligga i ungefär samma nivå som tidigare, med mindre förändringar mellan åren. På totalen ökar därmed antalet elever i Växjö kommun 2025 enligt prognos.

Kommunal

Verksamhet	Inskrivna 2024 (medelantal)	Demografisk prognos 2025	Differens
- Förskola	4 151	4 087	-64
- F-klass	1 042	1 068	26
- Grundskola	8 970	8 990	20
- Fritidshem	3 723	3 762	39
- Anpassad grundskola			0
- Anpassad grundskola inkl integrerade	181	179	-2
- Anpassad grundskola fritidshem inkl integrerade	64	71	7
- Gymnasieskola (inklusive IKE elever)	3 318	3 455	137
- Anpassad gymnasieskola	105	110	5
Summa	21 554	21 722	168

Fristående

Verksamhet	Inskrivna 2024 (medelantal)	Demografisk prognos 2025	Differens
- Förskola	1 124	1 145	21
- F-klass	91	85	-6
- Grundskola	1 612	1 628	16
- Fritidshem	395	399	4
- Gymnasieskola	1 144	1 113	-31
Summa	4 366	4 370	4

Totalt antal elever inklusive fritidshem	25 920	26 092	172
Totalt antal elever exklusive fritidshem	21 802	21 931	129

Nationella perspektiv på lokaler

Nationella rapporter och riktlinjer från olika myndigheter och organisationer visar vikten av strategisk planering och hållbar användning av lokaler i förskola och skola. Den fysiska miljön är en central del av den pedagogiska verksamheten och påverkar både elevernas lärande och personalens arbetsmiljö. För att möta framtidens krav behövs lokaler som är flexibla, tillgängliga och ekonomiskt hållbara, samtidigt som de stödjer pedagogiska mål och skapar en trygg och inkluderande miljö för alla.

Myndigheten för delaktighet (MFD) lyfter särskilt vikten av tillgängliga och inkluderande lokaler. Det handlar inte bara om att lokalerna ska vara fysiskt tillgängliga med ramper och hissar, utan också om att skapa miljöer där barn med olika behov känner sig trygga och delaktiga. För barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar eller andra särskilda behov kan miljön vara avgörande för deras möjlighet att delta i verksamheten på lika villkor. Tillgängliga och inkluderande lokaler bidrar till en likvärdig utbildning och skapar en kvalitetsförbättring som gynnar alla.

De ekonomiska aspekterna av lokalplanering betonas av Riksrevisionen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Kommunerna står inför utmaningar med ökande lokalkostnader, vilket kombinerat med minskande elevunderlag i vissa områden skapar en ekonomisk press. Detta leder till att vissa lokaler underutnyttjas, medan andra blir överbelastade. Effektiv resursfördelning blir därför avgörande. För att hantera dessa utmaningar behöver kommuner arbeta strategiskt, exempelvis genom att samlokalisera verksamheter eller utveckla tillfälliga lokaler som paviljonger. På så vis kan kostnaderna hållas under kontroll, samtidigt som skolstrukturen blir mer effektiv och sammanhållen.

Växjö kommuns nuläge gällande lokalförsörjning för kommunala förskolor och skolor

För att kunna ge en bra utbildning behövs ändamålsenliga lokaler som ger goda möjligheter för pedagogisk verksamhet, där även barn och elevers individuella behov tillgodoses. Lokalkostnader är en stor del av utbildningsnämndens budget och inför 2025 ökar hyreskostnaderna med 38,7 miljoner kronor. Av detta beror 32,7 miljoner på tillkommande hyra för nybyggda enheter och 6 miljoner på kostnadsökning från fastighetsägaren. Endast en liten del beror på anpassningar som verksamheterna efterfrågar.

De flesta av utbildningsnämndens lokaler ägs av det kommunala fastighetsbolaget Vöfab, men det finns även andra fastighetsägare. Vi samarbetar med Vöfab för att säkerställa en bra inomhusmiljö för de som vistas i lokalerna. Vöfab arbetar också med att bedöma status på byggnaderna, för att ha en plan för hur de ska underhållas och renoveras.

Några byggnader som tidigare dömts ut har Vöfab gått igenom igen och de nya undersökningarna visar att det är möjligt att renovera och bevara vissa byggnader.

Lokaler är en av utbildningsnämndens största kostnadsposter. 2024 var hyreskostnaderna nästan 15 procent av nämndens totala budget. För att begränsa tillkommande hyreskostnader kommer vi

fokusera på att göra kostnadsmedvetna val när vi bygger eller anpassar lokaler. Vi ska erbjuda bra och ändamålsenliga lokaler som uppfyller ställda lagkrav, men vi ska inte bygga in onödigt dyra lösningar. En del i arbetet är att ta fram ett koncept för hur vi ska bygga förskolor i Växjö kommun, vad en förskola ska innehålla och hur den ska se ut. Konceptet ska ligga till grund för kommande byggnationer av förskolor och innebär att vi ritar en förskola som sedan byggs på flera ställen i kommunen. Arbetet är påbörjat och kommer fortsätta under 2025.

Den minskande befolkningsprognosen innebär att vi inte ska öka vår totala kapacitet utan istället arbeta för att samlokalisera verksamheter och anpassa befintliga lokaler, i stället för att bygga nytt. Vi kommer också ha fokus på att avveckla paviljonger och avsluta tillfälliga hyresavtal för att minska hyreskostnader.

Investeringsportfölj

I den långsiktiga investeringsportföljen tar vi hänsyn till demografisk utveckling, lokalkapacitet, fastigheternas status och konstruktion, om lokalerna är ändamålsenliga och anpassade för den pedagogiska verksamheten, kommunens översiktsplan samt verksamhetens och fastighetsägarens samlade kunskaper om fastigheten.

Den demografiska utvecklingen har bromsat in i hela landet och den senaste befolkningsprognosen visar att det föds färre barn. Det påverkar i första hand förskolan, men om några år även grundskolan. Generellt sett bedömer vi att lokalkapaciteten i närtid är något för hög, även om det på enskilda enheter kan vara högt söktryck och brist på kapacitet. Trenden i demografin speglas i investeringsportföljen, då investeringar under kommande år inte är av kapacitetshöjande art, med undantag för anpassad grundskola där antal elever även fortsatt är högt.

Utmaningar kommande år

Den minskande demografin gör att vi måste effektivisera användandet av våra lokaler och hitta andra användningsområden för lokaler med lågt nyttjande. Målet är att effektivisera lokalanvändningen och matcha lokalbehov med befintliga lokaler. Det kommer innebära kostnader för anpassningar, men vi undviker nybyggnation.

Behovet av platser i anpassad grundskola har ökat de senaste åren och för att tillgodose behovet kommer vi i första hand bygga om befintliga lokaler så att de stämmer överens med verksamhetens behov. Under 2025 kommer arbete med att iordningsställa lokaler för anpassad grundskola ämnesområde och anpassad grundskola 7–10 ha hög prioritet. Lokalprojekt för anpassad gymnasieskola är påbörjat och fortsätter under 2025.

Flera skolor och förskolor är byggda under en tid då man använde ett byggnadssätt som idag gör att de ses som riskkonstruktioner. En riskkonstruktion behöver inte innebära problem med byggnaden, men på sikt kommer omfattande renoveringar behöva göras.

Vissa fastigheter har nått sin tekniska livslängd och behöver undersökas för att fastställa om det är möjligt att renovera dem eller om de behöver rivas. Investeringsportföljen består till stor del av investeringar kopplade till riskkonstruktioner.

Under 2025 ökar vi investeringen gällande utemiljön från 10 till 15 miljoner. Det handlar om att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden förbättra förskole- och skolgårdars utemiljöer. Fokus kommer ligga på att göra utemiljöerna mer gröna och klimatanpassade och samtidigt uppmuntra till mer lek och rörelse. För att fler ska vilja gå och cykla till skolan sker ett gemensamt arbete med samhällsbyggnadsnämnden för att utveckla säkra skolvägar.

Utanför Växjö tätort är kapaciteten generellt mer sårbar då det finns få förskolor och skolor. På flera håll är förskolan och skolan lokaliserad i samma byggnad eller på samma tomt och då verksamheternas behov varierar över tid behöver flexibiliteten i lokalerna vara stor. Lokalerna behöver regelbundet ses över och vid behov skiftas mellan verksamheterna.

Trots att demografin och födelsetalen sjunker kommer antalet elever i gymnasieskolan att öka de kommande åren. För att kunna erbjuda fler en gymnasieutbildning på de kommunala gymnasieskolorna behöver kapaciteten öka. I linje med gymnasiedimensioneringen ska en del av den ökningen ske inom yrkesprogrammen, som i sin tur kräver utbildningsspecifika lokaler.

Kulturskolans ekonomiska tillskott har lett till att verksamheten vuxit med fler elever och kurser. För att verksamheten ska kunna fortsätta växa och rikta sig till fler elever är kulturskolan i behov av utvecklade lokalytor.

Omständigheter från regering och riksdag som påverkar verksamheten

Riksdagen och regeringen bestämmer, genom lagar och förordningar, inriktningen för utbildningen. Det pågår flera utredningar som kommer att påverka utbildningen framöver.

10-årig grundskola

Förslaget är att göra grundskolan 10-årig från 2028 och även att anpassad grundskola får en ny första årskurs. En tioårig grundskola ger alla elever ytterligare ett år på sig att utvecklas mot utbildningens mål i grundskolan och mer strukturerad undervisning redan från skolstarten med ett starkt fokus på läs- och skrivinläring samt matematik. Förändringen innebär att förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i grundskolan, och årskurs tio blir den avslutande årskursen. Medel till kommunerna blir från 2028 ifall beslut tas.

Förstärkning av kunskapsbidraget

Ytterligare pengar skjuts till i kunskapsbidraget. Idag har vi 58,3 miljoner i detta statsbidrag som är indexreglerat utifrån resursbehovet på huvudmannanivå.

Stärkt statsbidrag för höjd kvalitet i förskolan

Bidraget kan bland annat användas för rekrytering av personal, kompetensutveckling av förskollärare och annan personal och för att minska barngruppernas storlek. Ytterligare pengar skjuts till, idag har vi 26,6 miljoner in i detta bidrag.

Förstärkning av statsbidraget för fortbildning av lärare och förskollärare

En förstärkning av statsbidraget för fortbildning av förskollärare och lärare är en av flera satsningar regeringen föreslår för att förbättra lärares förutsättningar och arbetsmiljö.

Bidraget har ingen ramtilldelning utan söks i konkurrens med andra utifrån huvudmannens medarbetares pågående utbildningar.

Utveckling och ikraftträdande av det nationella professionsprogrammet

Det nationella professionsprogrammet ska skapa ett nationellt meriteringssystem och en nationell struktur för kompetensutveckling som ska säkerställa ett strukturerat utbud av kompetensutveckling av hög kvalitet under rektorers, lärares och förskollärares hela yrkesliv. Detta kan

komma att påverka statsbidraget för karriärtjänster/förstelärare och hur vi ska hantera våra förstelärare när meriteringssystemet införs med de krav det innebär.

Fortbildning om metoder för grundläggande läs-, skriv- och matematikinlärning

Att elever lär sig att läsa, skriva och räkna är avgörande för deras fortsatta lärande. För att stödja elevernas lärande behöver lärare och förskollärare ha tillgång till metoder som har ett tydligt vetenskapligt stöd och pedagogiskt mervärde.

Skolverket har sedan tidigare i uppdrag att förbereda för fortbildning för förskollärare, lärare och speciallärare som ska avse ämnesdidaktisk fördjupning i barns och elevers språk-, läs-, skriv- och matematikutveckling.

Utökning av statsbidrag för läroböcker och lärarhandledningar

Regeringen föreslår nu att satsningen förstärks i syfte att sträva mot principen om en lärobok per elev och ämne. Skolverket har i uppdrag att ta fram allmänna råd eller rekommendationer och stödmaterial om val och användning av lärverktyg i undervisningen. Uppdraget ska redovisas senast den 15 januari 2025.

Förlängning och förstärkning av skolsociala team

Regeringen föreslår att det befintliga statsbidraget för personalkostnader för skolsociala team förstärks och förlängs. Förstärkningen kan underlätta för skolor och socialtjänst att förstärka befintliga och inrätta nya skolsociala team.

Ökad satsning på akutskolor

Statsbidraget kan användas till att anställa personal som kan arbeta i akutskolor i grundskolan. En förstärkning av statsbidraget innebär därför att fler huvudmän ges förutsättningar att starta akutskolor.

Stärkt statsbidrag för personalförstärkning

De befintliga statsbidragen för lärarassistenter, personalförstärkning av speciallärare och speciallärare i särskilda undervisningsgrupper och personalförstärkning av elevhälsa föreslås gradvis samlas i ett nytt statsbidrag. Under 2025 föreslås statsbidragen för speciallärare, speciallärare i särskilda undervisningsgrupper och elevhälsa slås samman. Statsbidraget för lärarassistenter föreslås ingå i det samlade statsbidraget från och med 2026.

Försöksverksamhet med intensivträning i svenska

Regeringen avser att under tre år införa en ny försöksverksamhet med språkstärkande insatser för elever som behöver intensivträning i svenska språket.

Särskild språksatsning på fritidshem

Regeringen föreslår att 9 miljoner kronor avsätts 2025 för att genomföra insatser för att stärka fritidshemmets arbete med läsning och höja elevers kunskaper i det svenska språket, med särskilt fokus på elever med utländsk bakgrund.

Nämndens uppdrag och ansvar

Utbildningsnämnden är kommunens huvudman enligt skollagen (2010:800) för förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem. Nämnden ansvarar även för kulturskolan, fritidsgårdsverksamheten, språk- och kompetenscentrum och det kommunala aktivitetsansvaret.

Växjö kommun har huvudmanansvar för att skapa förutsättningar för förskolornas och skolornas verksamhet genom att arbeta med områden som organisation och stöd till verksamheten, samt planera och utveckla verksamheten utifrån ett övergripande perspektiv. Utgångspunkten för arbetet finns i statens styrning av förskolan och skolan. Mot bakgrund av detta arbetar förvaltningen strategiskt utifrån Skolverkets nationella kvalitetssystem och framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling.

Det nationella kvalitetssystemet är framtaget för att följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges skolformer. Syftet med systemet är att underlätta för och stärka huvudmännens eget arbete med planering, analys, uppföljning och utveckling av verksamheten och att identifiera utvecklingsområden hos respektive huvudman. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och framgångsfaktorer. Sedan 2023 har utbildningsförvaltningen riktat kvalitetsarbetet mot dessa målsättningar och indikatorer, vilket innebär att varje verksamhetsform planerar, följer upp och analyserar sin verksamhet mot det nationella kvalitetssystemet.

Det är ett tydligt fokus med målsättningarna att stärka såväl kvaliteteten och likvärdigheten i utbildning såväl på lokal nivå som på nationell nivå. De övergripande målen är att förutsättningarna för undervisningens kvalitet ska förbättras, likvärdigheten ska förbättras och att skillnader i förutsättningar, resultat och kvalitet mellan och inom förskolor och skolor ska minska.

Utbildningsförvaltningen arbetar efter två grundläggande processer – budget och verksamhetsstyrning genom systematiskt kvalitetsarbete. Numera finns en hög förståelse och transparens inom organisationen på alla nivåer vilket gett bättre förutsättningar att kunna ta beslut på bra grunder, högre verkställighet i uppdragen, bättre samarbeten och förståelse för hur verksamheten hänger ihop med den kommunala styrningen. Genom att sätta fokus i uppdragen och resursätta utifrån dessa framgångsfaktorer och nyckeltal tar nämnden ansvar för att verksamheterna ges förutsättningar att klara av sitt uppdrag. Via styrning och uppföljning av de nationella målsättningarna och nyckeltalen kan nämnden på ett tydligt sätt kan vidta åtgärder för att efterleva styrdokumentet.

Nationellt uppdrag

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt utifrån sin potential. En strävan ska vara att väga upp skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsställande individer och medborgare.

Förskolans och skolans styrning

Riksdag och regering bestämmer vad eleverna ska lära sig i skolan. Huvudmannen och rektorn utformar utbildningen och ansvarar för att verksamheten når målen. De sätter upp mål och ramar för utbildningen i olika lagar och förordningar. Skollagen är grunden i de regler som omgärdar utbildningsområdet. I läroplanerna står det vad eleverna ska lära sig i skolan. Kommunen är huvudman för kommunala skolor. För fristående skolor är skolans styrelse huvudman.

Huvudmannen bestämmer hur skolan ska arbeta, ser till att skolan har de resurser som krävs och ska hela tiden arbeta för att skolan ska bli bättre. Det är huvudmannen som ansvarar för att alla elever ska nå målen. Huvudmannen ska också se till att utbildningen följer de bestämmelser som finns. Enligt skollagen ska varje huvudman för utbildningsverksamhet, inklusive kommunen, ha en chef med det övergripande ansvaret för utbildningen. Skolchefen har ansvar för att leda och organisera verksamheten på ett sätt som följer skollagens bestämmelser. Genom att följa skollagen säkerställer skolchefen en laglig drift av utbildningsverksamheten. Sammantaget innebär skolchefens roll ledning och administration för att säkerställa kvalitativ utbildning och möta samhällets behov.

Rektor ansvarar för kvalitet och resultat på förskolan och skolan. Rektorn har en lagreglerad befogenhet att leda och samordna det pedagogiska arbetet vid förskolan eller skolan. Rektorn har också mandat att besluta om förskolans eller skolans inre organisation och resursfördelning samt fatta de beslut och utöva det ansvar som framgår av skollagstiftningen och andra författningar.

Nämnden delegerar även beslut till olika befattningshavare. Som rektor och chef i Växjö kommun och för utbildningsförvaltningen är det viktigt att vara en god företrädare för arbetsgivaren. Detta innebär att som chef är hen ansvarig för att leda och fördela arbetet inom sitt arbetsområde. Ansvar omfattar personal, verksamhet, arbetsmiljö, budget och ekonomi. Verkställighet och säkerställande av resurser med rätt kompetens är en central roll. Att se till att rätt förutsättningar och verktyg finns för arbetet och verksamheten är också en del av ansvaret.

Effektiv verksamhetsstyrning, planering och uppföljning, både på strategisk och operativ nivå, för att nå uppsatta mål och direktiv är en prioritet. Att genomföra ägar-, styrelse-, nämnds- och ledningsbeslut är en del av ledarrollen. Ansvar för att lagar, policys, processer och värdegrund efterlevs och genomsyrar organisationen är en grundläggande uppgift. Att kontinuerligt arbeta med förbättringsprocesser är också en viktig del av arbetsgivarens ansvar.

Organisation

Kommunens förskolor och skolor är organiserade utifrån respektive verksamhetsform. Det finns en verksamhetschef för respektive verksamhetsform; förskola, grundskola och gymnasieskola.

Arbetet inom varje verksamhetsform leds av en verksamhetschef med organisatoriskt och ekonomiskt ansvar. I uppdraget ingår att skapa förutsättningar för en likvärdig utbildning för alla barn och elever i linje med huvudprocessen, nämndens mål och riktlinjer samt statliga styrdokument. Flera stödjande funktioner finns samlade i Resurscentrum som leds av en verksamhetschef. Inom Resurscentrum finns centrala barn- och elevhälsan, resursenheten, sjukhusskolan, språk- och kompetenscentrum (SKC) och kulturskolan. Resurscentrum bistår enheter med stödjande insatser och specialistfunktioner, vilket syftar till att ge förutsättningar för att leda, styra och rikta resurser på ett likvärdigt och kvalitetsbaserat sätt.

På utbildningsförvaltningen finns även funktioner för att stödja i myndighetsutövning, administrativa processer utifrån verksamhetens behov samt i förvaltningens och koncernledningens uppdrag.

Skolledarnas roll regleras bland annat av skollag och läroplaner. Rektor har ett särskilt myndighetsansvar direkt gentemot de statliga styrdokumenterna. Detta kan inte övertas av huvudmannen.

Utbildningsnämnden beslutar om godkännande av enskilda huvudmän som vill driva fristående förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg, samt fastställer bidrag till enskild huvudman och handlägger ärenden inom detta område. Utbildningsnämnden har även tillsynsansvar enligt skollagen över de enheter som nämnden godkänner. Den budgetram som utbildningsnämnden förfogar över, omfattar kostnaderna för samtliga i Växjö kommun folkbokförda barns och elevers utbildning oavsett om de går i fristående eller kommunal verksamhet.

Det systematiska kvalitetsarbetet är en del i utbildningsnämndens interna styrning och uppföljning av måluppfyllelsen och är en del av förvaltningens kvalitetsledningssystem. Det drivs i en systematisk process med faserna planera, genomföra, följa upp och analysera. Analysen ger tillsammans med omvärldsanalysen, övriga utredningar och risk- och väsentlighetsanalysunderlag till nämndens vidareutveckling av verksamheten. Förvaltningen ansvarar för att genomföra övergripande uppföljning, kontroll och verksamhetsutveckling. Verksamheten leds och följs upp i en styrkedja med tydlig ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i organisationen.

Verksamheter inom utbildningsnämndens ansvar

Förskolans uppdrag är att lägga grunden för ett livslångt lärande. Undervisningen i förskolan ska ha en helhetssyn på barnet och barnets behov. Omsorg, utveckling och lärande ska bilda en helhet och verksamheten ska främja barnets utveckling. Alla barn som fyllt 1 år, och uppfyller regler för placering i förskola, erbjuds plats. Alla barn har rätt till allmän förskola från och med höstterminen det år de fyller 3 år.

Öppen förskola finns i Braås, i Lammhult, en på Dalbo i Växjö samt en på Söder i Växjö. Den öppna förskolan vänder sig till vårdnadshavare med barn 0–5 år. Verksamheten är kostnads- och anmälningsfri och är till för föräldrar som är daglediga. På öppna förskolan arbetar legitimerade förskollärare samt socialrådgivare.

Förskoleklass ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt förbereda dem för fortsatt utbildning. Förskoleklassen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Förskoleklassen är en obligatorisk skolform med skolplikt från höstterminen det år barnet fyller 6 år.

Grundskolan omfattar årskurs ett till nio och är obligatorisk. Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och främja alla elevers utveckling och lärande. Utbildningen ska förmedla och förankra grundläggande värden, förbereda eleverna för aktiva livsval och ligga till grund för fortsatt utbildning och livslångt lärande. Skolbiblioteken ska användas i undervisningen i olika skolformer för att stärka barnens och elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Fritidshemmet kompletterar undervisningen i skolan genom att stimulera elevernas utveckling, fördjupa deras kunskaper och ge en meningsfull fritid, social gemenskap och rekreation. Lek, rörelse och skapande aktiviteter är en central del av fritidshemmets verksamhet. Alla elever som uppfyller regler för placering i fritidshemmet erbjuds plats.

Anpassad grundskola är en egen skolform med egen läroplan och kunskapsmål som ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en utbildning som är anpassad efter varje elevs förutsättningar och består av nio årskurser.

Gymnasieskolan lägger grunden för ungdomars etablering i arbete och övergång till fortsatta studier. Utbildningen ska främja elevernas lärande och utveckling till ansvarsställande människor som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Växjö kommun erbjuder samtliga nationella program, utom naturbruk, och driver ett antal lokala och nationella idrottsutbildningar. Gymnasieskolan är en frivillig skolform.

Anpassad gymnasieskolan är fyraårig utbildning och ger elever med en intellektuell funktionsnedsättning en grund för att kunna studera vidare, söka arbete, delta aktivt i samhällslivet och för personlig utveckling.

Barn- och elevhälsan har i uppdrag att främja, förebygga och stödja elevens utveckling mot målen och hälsa.

Språk – och kompetenscentrum (SKC) arbetar med nyanlända elever, modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål.

Kulturskolan finns för att alla barn och unga i Växjö kommun ska få möjlighet att spela, rita, måla, dansa, agera, musicera, komponera och utvecklas på sin fritid.

Fritidsgårdsverksamheten arbetar för att ge barn och unga en meningsfull, aktivitetsbaserad och utvecklande fritid under skoldagen och på deras fria tid.

Huvudprocesser – mål och uppdrag

Växjö kommun arbetar i processer utifrån den service vi tillhandahåller invånare, företag och besökare. Väl definierade arbetsflöden borgar för en hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Varje process har riktningmål som utvärderas i samband med bokslut. Målen utvärderas med de av kommunfullmäktige definierade nyckeltalen för resultat och kvalitet samt kostnadseffektivitet.

För att fördjupa och bredda den interna styrningen och uppföljningen av nämndens verksamhet kan nämnden komplettera med egna nyckeltal. Dessa nämndspecifika nyckeltal fungerar dock inte som indikatorer för måloppfyllelse.

Symbolförklaring:

- KF** Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av kommunfullmäktige
- N/S** Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av nämnd/styrelse
- R/K** Nyckeltalet mäter resultat/kvalitet
- E** Nyckeltalet mäter effektivitet

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk inriktning

Vår gemensamma välfärd vilar på att alla individer bidrar efter förmåga, och målet är att uppnå full sysselsättning. För att främja en mer inkluderande arbetsmarknad, där företag kan växa och rekrytera kompetent personal, behöver Växjö kommun satsa på att skapa en bättre fungerande arbetsmarknad.

Utbildningsnämnden bidrar aktivt till processen och målbilden med att stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv.

Skola och arbetsliv

Elever har rätt att genom sin utbildning få bekanta sig med ett kommande arbetsliv. Att bredda eleverna förståelse av mängden yrken och utbildningar behöver ske tidigt i skolgången.

Såväl specifik vägledning av studie- och yrkesvägledare som att kontakt med arbetslivet ska vara en integrerad del av utbildningen är viktiga när elever gör sina val. Alla skolor ska ha ett studie- och yrkesvägledande arbete.

Genom Yrkesdagen arbetar nämnden för att säkerställa att elever i kommunen får möjlighet att utforska olika yrken, utbildningsvägar och framtida karriärmöjligheter på ett sätt som är både inspirerande och informativt. Vid Yrkesdagen 2024, som hölls den 24–25 september, fick eleverna utforska över 80 olika yrken och prova på arbetsuppgifter samt möta representanter från olika branscher och utbildningsaktörer.

Detta direktmöte mellan elever och arbetsmarknaden är ett konkret sätt för utbildningsnämnden att bidra till att fler ungdomar gör informerade och strategiska val inför framtiden. Genom att delta i Yrkesdagen får elever en unik möjlighet att få insikt i yrken som är aktuella och efterfrågade, vilket stärker deras förutsättningar för att göra välgrundade val. Inför 2025 kommer vi att fortsätta arbetet med att få pojkar, i framför allt årskurs 9, att vara mer delaktiga under besöket. Vi kommer även att utveckla prova-på-aktiviteterna i samspel med utställarna och satsa på en större bredd av yrken på Yrkesdagen. Vi kommer även att arbeta för att få ännu större utväxling av Yrkesdagen i undervisningen, främst i årskurs 6.

Ung företagsamhet (UF-företag)

En fortsatt viktig ambition är att verka för att alla elever på gymnasiet ges möjligheten att driva UF-företag. Genom att främja Ungt Företagande och entreprenörskap även i grundskolan skapas en kreativ och företagsvänlig kultur som stimulerar elevernas förmåga att vara innovativa och utveckla entreprenöriella färdigheter.

SKRUVAS

Ytterligare bidrag till processen sker genom projektet SKRUVAS (Samverkan i Kronoberg kring unga som varken arbetar eller studerar), som är en strategisk insats för att nå ungdomar i åldrarna 13–24 år som står utanför arbete och studier. Genom projektet, som drivs i Växjö kommun och Kronobergs län, förbättras samordningen mellan utbildningsnämndens ansvarsområden, inklusive det kommunala aktivitetsansvaret (KAA), och förvaltningen arbete och välfärd genom arbetsmarknadsinsatser och socialtjänst. Detta samarbete möjliggör tidig identifiering och stöd till ungdomar, särskilt vid kritiska övergångar mellan skolstadier och från skola till arbetsliv, vilket förstärker det långsiktiga målet att inkludera alla unga i utbildning och arbetsmarknaden. Projektet fortsätter under 2025.

Gymnasiets framtida utveckling – stärka vägarna mellan utbildning och arbetsliv

När det gäller gymnasiets utveckling för Växjö kommun visar Skolverkets rapport "Planeringsunderlag för gymnasial utbildning – Kronobergs län" att det kommer bli viktigt att anpassa utbildningsutbudet för att möta både arbetsmarknadens behov och ungdomarnas efterfrågan.

Rapporten understryker behovet av att stärka yrkesutbildningarna inom områden som bygg- och anläggning, el och energi, fordon och transport, industriteknik samt vård och omsorg, då dessa program leder till hög etableringsgrad och möter akuta kompetensbehov i regionen. Samtidigt föreslås en omprioritering av resurser från högskoleförberedande program, där det finns risk för överskott av arbetskraft med denna bakgrund, till yrkesprogram med stor efterfrågan. Det pågår ett aktivt arbete för att anpassa organisationen utifrån dimensioneringsunderlagets förslag och för att kartlägga vilka förändringar i lokaler och organisation som behöver genomföras för att möta förslaget.

För att möta ovan pekas på insatser för att stärka samverkan mellan utbildningsanordnare, utveckla arbetsplatsförlagt lärande och främja jämställdhet i programval. Dessutom betonas behovet av introduktionsprogram för obehöriga elever och ett ökat fokus på digitalisering och framtidens kompetensbehov, särskilt inom teknik och automation.

En viktig ambition för utbildningsnämnden är att stärka vägarna tillbaka till studier för de unga som idag inte är i sysselsättning. Genom att kartlägga och förstärka möjligheterna till anställningsbarhet eller inträde på nationella program för elever som saknar behörighet, vill vi förbättra stödet för att komma tillbaka till studier. Som en del av ovan ambition vill utbildningsnämnd förstärka yrkesintroduktionen så att fler elever blir anställningsbara.

För att möta gymnasieskolans behov och stärka utbildningens attraktivitet planeras flera insatser:

- Etablera fler yrkesinriktningar inom introduktionsprogrammet för att bredda möjligheterna för elever.
- Kartlägga framtida lokalbehov med utgångspunkt i gymnasiets behov och de förslag som framkommer i dimensioneringsunderlaget.
- Förstärka studie- och yrkesvägledning samt marknadsföringsinsatser för de program som dimensioneringsunderlaget föreslår ska öka.
- En utredning ska genomföras med förslag på insatser som kan stärka attraktionskraften för vård- och omsorgsprogrammet, vilket är ett viktigt steg för att säkerställa tillgång till kompetens inom detta område.
- Ökad kapacitet på gymnasiet för att kunna möta ökande demografi och för att fler ungdomar ska kunna beredas plats på nationella program i linje med gymnasiedimensioneringens intentioner

Stärka möjlighet att kombinera arbetsliv och föräldraskap

Många kommuner, inklusive vår, står inför komplexa demografiska utmaningar som påverkar omsorgens framtid. En åldrande befolkning ökar efterfrågan på vård- och omsorgstjänster samtidigt som en betydande del av dagens arbetskraft inom omsorgen närmar sig pensionsåldern. För familjer med små barn blir utmaningen att kombinera arbetsliv och föräldraskap ofta ett hinder, särskilt i yrken med obekväma arbetstider.

För att möta dessa utmaningar vill utbildningsnämnden tillsammans med arbetsgivare kartlägga behovet av omsorg på obekväma arbetstider och därmed stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning inom bland annat vård och omsorg.

- Kartlägg behov och kvalitetssäkra erbjudandet av omsorg på kvällar och helger.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Andel upphandlingar där krav ställs på att ta emot personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska öka	Inom ram	Växande och inkluderande
	Etablera fler yrkesinriktningar på introduktionsprogrammet	Inom ram	Växande och inkluderande
	Öka kapaciteten på gymnasiet för att möta ökande demografi och i linje med gymnasiedimensioneringens intentioner	Inom ram	Växande och inkluderande
	Kartlägg behov och kvalitetssäkra erbjudandet av omsorg på kvällar och helger	Inom ram	Växande och inkluderande
	Utreda införande av inriktningen Samhällsbyggande och Miljö inom Teknikprogrammet.	Inom ram	Växande och inkluderande
	Stärkt samverkan mellan skola, utbildning och arbetsliv.	Inom ram	Växande och inkluderande

Utbilda för ett livslångt lärande

Strategisk riktning

En skola som ger rätt förutsättningar

När alla människor, oavsett bakgrund, får möjlighet till en god utbildning utjämnas livschanser och vi lägger grunden för ett samhälle som håller ihop. Alla ska få den utbildning de har rätt till.

Arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn att klara skolan måste starta redan i förskolan. Det ska bedrivas en likvärdig utbildning av hög kvalitet i trygga, tillgängliga och jämställda verksamheter i våra förskolor och skolor. Verksamheten ska genomsyras av en god arbetsmiljö för både medarbetare, barn och elever.

Våra förskolor och skolor ska ha de förutsättningar som behövs för att kunna möta och ge alla barn och elever en chans att lyckas. Det handlar om att fördela pengarna på ett medvetet sätt så att det skapas likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever att klara sin utbildning, oavsett bakgrund, kön eller funktionsvariation. Oavsett var i kommunen du bor ska det finnas tillgängliga och bra förskolor och skolor. Ett tydligare ansvar ska tas för att möta demografiförändringar och samtidigt säkerställa alla elevers rätt till en bra skolmiljö. Landsbygdsskolorna ska inte avvecklas utan utvecklas för att möta framtidens behov

Den övergripande målbilden är att stärka likvärdigheten, förbättra kvaliteten och öka måluppfyllelsen. För att främja elevernas måluppfyllelse och minska de negativa effekterna av skolsegregation stärker vi resurserna inom skolan.

Utbildningsnämndens prioriteringar kommer under 2025 fortsatt riktas mot en likvärdig skola med hög kvalitet och förbättrade resultat.

Alla barn ska stimuleras i sitt lärande och alla elever ska nå kunskapsmålen

Alla skolformer har enligt sina respektive läroplaner ansvar för att främja barnens och elevernas utveckling och lärande. Förskolans och skolans centrala uppdrag är att stödja barnens och elevernas utveckling, lärande och kunskapsinhämtning. Ett tydligare ansvar ska tas för att möta demografiförändringar och samtidigt säkerställa alla elevers rätt till en bra skolmiljö. Att förbättra kvaliteten innebär att sätta fokus på våra förskolors och skolors förutsättningar i form av resurser och kompetenser. Förskolor, skolor och fritidshem i Växjö kommun ska ha hög kvalitet.

Genom att stärka rektorernas och lärarnas förutsättningar säkerställs att alla barn och elever vid förskolor, skolor och fritidshem ges chansen att nå så långt som möjligt. Utbildningsnämnden arbetar strategiskt för att öka behörigheten och kompetensen bland samtliga våra lärare och personal samt att lärartätheten är hög i klassrummen, på fritidshemmen och i förskolan. Denna ambition innebär vi sätter särskilt fokus på skolor där behörigheten är låg och behöver öka för att säkerställa hög kvalitet och måluppfyllelse.

Kommunikation och varumärke

I dagens konkurrens om elever och personal behöver vi arbeta med vår kommunikation och varumärke för att dels behålla elever, dels attrahera nya medarbetare och elever. Vi behöver kommunicera ett tydligt varumärke samt ha en transparent, tydlig, trygg och bra kommunikation med vårdnadshavare och elever. Skolor med en särskild profil ska också kunna lyfta fram dessa i sin kommunikation. Under 2025 fokuserar vi på flera strategiska insatser för att stärka våra verksamheters kommunikation och attraktivitet.

- För förskolan fortsätter vi med uppsökande arbete för att öka deltagandet, bland annat genom informationsutskick och närvaro på platser som BVC, medborgarkontor och öppna förskolor. Detta sker inom ramen för en enhetlig kommunikationsstrategi under konceptet "ett varumärke - en kommunikation."
- Inom grundskolan vidareutvecklar vi insatser och material från 2024 och arbetar specifikt med att stötta skolor som behöver hjälp med sitt kommunikations- och varumärkesarbete.
- På gymnasienivå lägger vi särskilt fokus på Teknikum för att stärka skolans varumärke och öka programmets attraktivitet.
- Påbörja arbetet med utveckling och nyetablering av profileringar på grundskolor

Förstärkning av elevpengen

För att öka elevernas måluppfyllelse och stärka kvaliteten i undervisningen stärks under 2025 elevpengen till grundskolan. Att satsa på årskurs F-3 är avgörande eftersom dessa år lägger grunden för elevernas läs-, skriv- och matematikkunskaper, som är nödvändiga för allt framtida lärande. Tidiga insatser motverkar kunskapsgap och ger alla elever bättre förutsättningar att lyckas i skolan, särskilt de med särskilda behov eller socioekonomiska utmaningar. Garantin för tidiga stödinsatser finns för att skolor tidigt ska uppmärksamma elever som riskerar att inte uppfylla kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Arbetet med att uppfylla garantins intentioner, att ge rätt stöd i rätt tid, är ett tillsammansarbete för hela styrkedjan. För ytterligare stärka undervisningen riktas även statsbidraget "För stärkt kunskapsutveckling" mot de prioriterade utvecklingsområden som har identifierats. Undervisningsdelen av elevpengen kommer fortsatt stärkas i grundskolan med 16,3 miljoner.

- Förstärkningen innebär en möjlighet att utveckla flerlärarskapet på mellanstadiet.
- Fortsätta satsa på läsa-, skriva-, räknagarantin för att nå en bättre måluppfyllelse i årskurs 3 och tidigt kunna sätta in insatser efter förskoleklass.
- Förstärkt elevpeng till högstadiet med anledning av ökad timplan och för att möjliggöra flerlärarskap i ämnena matematik, svenska och engelska.

Förstärka den anpassade gymnasieskolan

För att kunna möta det utökade elevantalet och behovet av anpassad gymnasieskola, vill vi stärka upp kvaliteten i undervisningen och möjliggöra för en mer hållbar organisation genom en satsning på 2,8 miljoner. Det handlar om att ge eleverna bättre förutsättningar för att kunna få arbete. Utbildningen ska möta ungdomarna i sitt vuxenblivande och stödja deras personliga utveckling.

- Stärka och förbättra förutsättningarna för elever och personal med målet förbättra kvaliteten i undervisningen och arbetsmiljön.

Främja barn och ungas hälsa

För att uppmuntra till rörelse och aktivitet samt förbättra studieron på skolan ska alla kommunala grundskolor ha planerade rastaktiviteter. I samband med detta vill Växjö delta i projektet "Pep Kommun" som är ett initiativ från Generation Pep som syftar till att stödja kommuner i att främja barn och ungas hälsa genom ökad fysisk aktivitet och bättre matvanor. Kommuner som deltar i Pep Kommun arbetar med att implementera insatser inom sju tematiska områden, anpassade efter lokala förutsättningar och behov. Syftet är att skapa en röd tråd genom kommunens olika verksamheter där barn och ungas hälsa genomsyrar många arenor. Utbildningsförvaltningen samverkar därför med kultur- och fritidsnämnden, måltidsorganisationen och samhällsbygg-

nadsnämnden för att nå målet genom att tillsammans bidra till de olika områdena. Vi vill även att fritidsgårdspersonalen ska stärkas i sitt pedagogiska uppdrag som de är utbildade för.

- Alla F-6-skolor ska erbjuda planerade och styrda rastaktiviteter kopplat till olika aktivitetszoner.
- Arbeta kommungemensamt för att främja barn och ungas hälsa, ökad fysisk aktivitet och bättre matvanor genom att delta i projektet "Pep Kommun".
- Cafévårdar anställs på två fritidsgårdar för att ansvara för försäljning i cafét så att den ordinarie, pedagogiskt utbildade, fritidsgårdspersonalen kan riktas mot mer styrda aktiviteter på raster och den fria tiden under skoldagen.

Stärkta kunskaper för eleverna – hållbar livsmedelsförsörjning i fokus

Utbildningsnämnden vill under 2025 ta initiativ till att ge våra elever den kunskap och förståelse som krävs för att möta framtidens hållbarhetsutmaningar. Genom att öka kunskapen om livsmedelsförsörjning i skolan vill vi skapa medvetenhet om matens ursprung, dess påverkan på miljön och hur eleverna själva kan bidra till en mer hållbar utveckling. Det kan handla om att samarbeta med aktörer som LRF, 4H-gården och lokala lantbrukare för att ta del av deras kunskap och resurser. Studiebesök, temadagar och pedagogiskt material från dessa aktörer kan bidra till att förstärka elevernas förståelse och engagemang. Skolans uppdrag är att förbereda eleverna för livet, och i en värld där klimatförändringar, resursbrist och globala livsmedelsfrågor blir alltmer aktuella är det avgörande att ge våra elever redskap att förstå och agera.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Öka attraktiviteten för kommunala skolor genom kommunikation och profilering	Inom ram	Växande och inkluderande
	Satsning på planerade rastaktiviteter för elever	Inom ram	Växande och inkluderande
	Påbörja arbetet med utveckling och nyetablering av profileringar på grundskolor	Inom ram	Växande och inkluderande
	Arbeta kommungemensamt för att främja barn och ungas hälsa, ökad fysisk aktivitet och bättre matvanor genom att delta i projektet Pep kommun.	Inom ram	Växande och inkluderande
	Måltidsorganisationen och utbildningsförvaltningen ska tillsammans arbeta för en ökad måltidsupplevelse för barn och elever	Inom ram	Växande och inkluderande
	Utbildningsnämnden ska verka för god samverkan och relationer till fristående förskolor och skolor, och bjuda in fristående till evenemang av kommunen.	Inom ram	Växande och inkluderande

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Vårdnadshavarna som upplever att barnet stimuleras till utveckling och lärande i förskolan, andel positiva svar, (%) (Lokalt framtaget)	2024	I.U	I.U	94 %		
	Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	2024	74	64	69		
	Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	2024	84	82	83		
	Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)	2024	95	94	91		
	Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	2024	52	64	52		
	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	2024	71	70	70		
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	2024	78	82	80		
	Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	2024	232	211	221		
	Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	2023	71	65	68		
	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	2023	85	79	82		
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	2024	81	85	83		

	Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	2023	84	76	80		
	Gymnasieelever på introduktionsprogram i kommunal gymnasieskola, andel (%)	2023			8,6		
	Gymnasieelever med examen inom 3 år, introduktionsprogram kommunala skolor, andel (%)	2023	I:U	I:U	6,2		
	Personaltätet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	2023			5,33		
	Barn 1-5 år inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg, andel (%)	2022			87 %		

En jämlik och likvärdig skola där alla barn och unga får den hjälp de behöver

Arbetet med att skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn att klara skolan måste starta redan i förskolan. Förskolan, skolan och fritidshemmet har ett kompensatoriskt uppdrag, vilket innebär att skapa förutsättningar för alla barn och elever att nå utbildningsmålen. En grundläggande princip för utbildningen av barn och unga är att den ska vara jämlik och likvärdig, så att barnet, oavsett bakgrund, förskola eller skola, får de förutsättningar de behöver för att nå målen i sin utbildning. Målbilden är att skillnader i förutsättningar, resultat och kvalitet mellan och inom skolor ska minska, barn och elever ska ges goda förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Kompetensförsörjning och kompetensväxling

Genom fokuserat arbete på kompetensförsörjning tar vi steg mot högre behörighet och ökad lärartäthet i våra klassrum och barngrupper. Lärartätheten har förbättrats under 2024, men vi vill fortsätta minska skillnaderna mellan kommunala förskolor och skolor så att alla barn och elever får högkvalitativ undervisning. Utbildningsnämnden vill också skapa förutsättningar för att möta det nationella professionsprogrammet för rektorer, lärare och förskollärare som träder i kraft 2025. Därför satsar vi totalt 8 miljoner kronor på kompetensförsörjning och kompetensväxling inom följande områden:

- Ambitionen är att cirka tio pedagoger inom förskolan får möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare inom en del av sin nuvarande tjänst.
- Ambitionen är att cirka tio pedagoger inom grundskolan och fritidshemmet får möjlighet att vidareutbilda sig till grundskollärare och lärare i fritidshem inom en del av sin nuvarande tjänst.
- Ge möjlighet att erbjuda karriärvägar för lärare att slutföra sin lärarutbildning, för att bredda den eller för att gå specialiseringsutbildningar till exempel speciallärare/ specialpedagoger, behörighetsgivande utbildningar (exempelvis SvA, lärarlyft samt VAL)
- Utbildning av VFU-handledare inom alla verksamhetsformer.
- Ge SvA utbildning till lärare som har behörighet i SvA, men inte tillräcklig kompetens/erfarenhet av SvA. Ge handledning i SvA samt insatser till enskilda enheter som har behov.
- Börja bygga upp en chefs-/rektorsakademi under hösten 2025 med utbildningsmoduler för att stärka och stödja chefer i sin roll inom utbildningsförvaltningen.
- Insatser för att öka attraktiviteten och behörigheten på skolor och förskolor med låg behörighet.

Förstärkt huvudmannastyrning

Ett tydligt agerande från huvudmannen är på många sätt avgörande för att skapa stabilitet och förbättra förutsättningarna för hög kvalitet i skolverksamheten. Det har över tid utvecklats en modell för arbetet, men fler funktioner behöver involveras så att det utgår från ett mer holistiskt perspektiv. Urvalet av enheter och genomförandet av insatser ska bygga på de behov som framkommer av det systematiska kvalitetsarbetet (både kvalitetsdialog/ kvalitetsrapporter), ekonomiuppföljning och uppföljning av arbetsmiljö och rekrytering.

Insatserna syftar till att stödja skolor med identifierade behov och bidra till att stärka elevernas kunskapsresultat, trygghet och samverkan. Under 2025 fortsätter utbildningsnämnden att minska skillnaderna mellan skolor och kommer fortsätta att genomföra riktade insatser till skolor i Växjö kommun med identifierade utmaningar som är utvalda och beslutade av ledningsgrupp/verksamhetschefer. Huvudman och rektor ansvarar för att alla elever möter en skolmiljö präglad av trygghet och studiero.

Om en elev allvarligt stör andra elevers trygghet och studiero behöver rektor snabbt kunna ta välgrundade beslut om åtgärder, till exempel att tillfälligt placera en elev utanför den egna skolenheten. Mot bakgrund av detta vill huvudmannen skapa förutsättningar för att organisera för en akuttskola. Tillsammans med inrättande av akuttskola ska stödet till hemskola stärkas genom insatser för att möjliggöra en trygg återskolning för både klass, lärare och elever.

I relation till den förstärkta huvudmannastyrningen som helhet görs en särskild satsning på 4 miljoner kronor. Av dessa medel avsätts 1 miljon kronor för att ta fram en plan för en hållbar skolorganisation.

- Riktade insatser – under 2025 vidareutvecklas modellen för både urval och genomförande av insatser. I modellen ingår även insatser av ekonomi, HR och externa aktörer för att stötta de skolor som har större utmaningar med kvalité och likvärdighet. Nya skolor ska identifieras.
- De riktade insatserna som särskilt har genomförts på Centrumskolan fortsätter att följas upp specifikt av nämnden.
- Ta fram en plan för hållbar skolorganisation. Planen ska bygga på ett effektivt lokalutnyttjande och ge utbildningsnämndens verksamheter förbättrade ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att bedriva en förskola, skola/anpassad grundskola av hög kvalitet. Planen ska möta konstaterade såväl som prognosticerad demografiska förändringar och organisatoriska obalanser.
- Starta upp en akuttskola, som är en organisatorisk lösning för att en elev tillfälligt ska få undervisning utanför den egna skolenheten.

Stärka fritidshemmets kompensatoriska uppdrag

Fritidshemmet är en viktig del av utbildningen och spelar en avgörande roll i att minska skillnader i barns förutsättningar att lyckas. För att leva upp till sitt kompensatoriska uppdrag krävs att fler barn, oavsett bakgrund och familjesituation, får möjlighet att delta. Detta är särskilt viktigt i socioekonomiskt utsatta områden, där fritidshemmet kan bidra till integration, inkludering och brottsprevention

- I budgeten för 2025 görs en riktad satsning på att förbättra kvalitén och öka fritidshemmets tillgänglighet, särskilt i utsatta områden. Genom att stärka fritidshemmets resurser med 2 miljoner vill vi stärka fritidshemmets kompensatoriska möjligheter.

Fler barn till förskolan

Vårt gemensamma arbete tillsammans med nämnden för arbete och välfärd med att möta lagkravet på att erbjuda fler barn från 3 års ålder plats i våra förskolor har visat sig vara väldigt framgångsrikt. Genom dialog med invånarna på öppna förskolor och vår familjecentral skapar vi förtroende för våra verksamheter och bygger relationer med både barnen och familjerna. Genom att utöka verksamheten med fler öppna förskolor gör vi kommunens verksamheter och stöd mer tillgängligt för invånarna. För att få god effekt av förskolans insatser är det viktigt att följa barnens närvaro.

- Det uppsökande arbetet förstärks med en öppen förskola i centrala Växjö samt genom att förbereda för den nya familjecentralen på Teleborg. Den öppna förskolan i stadens centrala delar ska vara tillgänglig för alla invånare med barn upp till 6 år. Insatser består även i att fortsätta att utveckla kommunikationsmaterial till målgruppen

Särskild strukturförstärkning

Landsbygdsskolor möter särskilda utmaningar. Detta har lett till svårigheter att driva en kvalitativ verksamhet inom budgetramar. Under 2025 riktar därför utbildningsnämnden en resursförstärkning på 2 miljoner kronor för att stödja landsbygdsskolor med organisatoriska och ekonomiska utmaningar. Målet är att säkerställa en kvalitativ verksamhet och samtidigt nå balans i skolornas budgetar.

- Insatsen innebär för att identifiera vilka skolor som påverkas mest av dessa utmaningar. Insatsen ska fokusera på organisation och budgetutfall för att kunna rikta insatser där de behövs som mest.

Stärkt trygghet och inkludering i skolorna

Undersökningar från förskole- och skolundersökningen visar att finns elever som känner sig utsatta, otrygga och kränkta. Vidare framgår det att skolpersonal inte alltid agerar vid kränkningar, vilket bidrar till en känsla av bristande trygghet. En särskild elevgrupp som rapporterar lägre grad av nöjdhet är elever inom HBTQI, som generellt upplever större utmaningar inom flera områden

jämfört med andra elevgrupper. Under 2025 kommer utbildningsnämnden att fokusera på att stärka trygghet och inkludering i skolorna med följande insatser:

- Ta fram ett stödmaterial tillsammans med MUCF som rektorer, lärare och personal kan använda för att stärka det systematiska värdegrundsarbetet. Det handlar om stöd i hur man kan använda Öppna Skolans material och inkludera i det systematiska arbetet med likabehandling utifrån skollagen.
- Implementera ett systemstöd (Stratsys) med syfte att stärka systematiken i arbetet med "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" (likabehandlingsarbetet).

Förbättra förutsättningar för likvärdigt studentfirande

Att ta studenten är en viktig milstolpe i en ung persons liv och en högtidlig tradition som många ser fram emot. För vissa elever kan dock de ekonomiska kostnaderna som är förknippade med studentfirandet vara en börda. För att underlätta för elever ska skolorna titta på lösningar som främjar ett mer likvärdigt studentfirande.

Utvärdering av det aktiva skolvalet

Utbildningsnämnden införde aktivt skolval inför skolvalet 2020. Under 2025 ska införandet utvärderas. Det aktiva skolvalets konsekvenser för elever, skolor och nämnden ska beskrivas. Därtill ska skolskjutsorganisationens inverkan på det aktiva skolvalet kartläggas.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Kompetensförsörjning och professionsutveckling - likvärdiga behörigheter och kompetenser på förskolor och skolor	8 mkr	Växande och inkluderande
KF	Riktade insatser till skolor och målområden	5 mkr, varav	Växande och inkluderande
N/S	Ta fram en plan för en hållbar skolorganisation	1 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Starta en akutskola	2 mkr	Växande och inkluderande
KF	Förstärkning av fritidshemmets kompensatoriska uppdrag	2 mkr	Växande och inkluderande
KF	Utöka de skolsociala teamen	3 mkr	Växande och inkluderande
KF	Förstärk det uppsökande arbetet med familjecentraler och en ny öppen förskola i Växjö centrum	3 mkr	Växande och inkluderande
KF	Strukturbidrag till landsbygdsskolor	2 mkr	Växande och inkluderande
KF	Förstärk elevpengen för de anpassade skolförmen	3 mkr	Växande och inkluderande
KF	Förstärk undervisningsdelen av elevpengen i grundskolan	16,3 mkr	Växande och inkluderande
N/S	Stärkt trygghet och inkludering i skolorna	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Utvärdering av det aktiva skolvalet med fokus på effekter för elever, skolor och nämnd samt skolskjutsorganisationens inverkan	Inom ram	Växande och inkluderande
N/S	Stärk kontrollen och uppföljningen av utbetalning av barn- och elevpeng.	Inom ram	Växande och inkluderande

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%)	2023	76 %	59 %	67		
	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	2023	62 %	58 %	60		
	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	2023	73	57	65		
	Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)	2024	73 %	75 %	74 %		
	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, procentenheter	2024			-1		
	Elever i åk. 9. genomsnittligt meritvärde avvikelse från modellberäknat värde lägeskommun, meritvärdespoäng	2024			-5		
	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	2024	81 %	85 %	83 %		
	Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	2023			89 %		
 	Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram (exkl. nyinvandrade och okänd bakgr.), lägeskommun, andel (%)	2024	82 %	86 %	84 %		

Skolan ska bidra till barn och elevers välbefinnande

Barn och elever ska ges goda förutsättningar för att främjas i sin utveckling och sitt lärande. Goda kunskapsresultat är beroende av trygghet, studiero och delaktighet. Det innebär att tryggheten och studieron ska vara hög i alla våra förskolor och skolor. Det behöver finnas säkerställda rutiner, systematik och strategiskt arbete med fokus på kunskapsuppdraget och en god lärmiljö, där man tidigt kan identifiera behov av stöd och driva ett tydligt förebyggande arbete för att göra lärmiljöerna pedagogiskt, psykosocialt och fysiskt tillgängliga.

Alla skolor och förskolor ska ha en miljö där barn och elever med NPF-problematik och andra funktionsnedsättningar ges rätt förutsättningar. Det är väsentligt att förskolorna och skolorna har tillgång till en likvärdig barn- och elevhälsa för att kunna anpassa undervisningen och stödet efter barns och elevers behov och förutsättningar.

Barn och ungas hälsa behöver tas på allvar, och i det arbetet har skolan en avgörande roll. Elevhälsosamtal och goda möjligheter till fysisk aktivitet i skolan stärker ungas hälsa.

Skolnärvaro/frånvaro

Hög skolnärvaro är avgörande för att elever ska utvecklas och nå kunskapsmålen. Under 2025 kommer utbildningsnämnden fortsätta att stärka närvarostrategierna i både förskola och skola genom att fortsätta implementera rutiner och verktyg för tidig upptäckt och hantering av frånvaro. Förstärkningar av det uppsökande frånvaroarbetet görs genom elevhälsan och återvänder skolan. Detta genom en satsning på 1,5 miljoner kronor.

- Förskolan får via verksamhetssystem och genom uppföljningar i verksamheten förutsättningar att kunna identifiera och agera på frånvaro tidigt, med koppling till barnens utveckling och behov av tidiga insatser.
- Uppföljning av närvaro i förskolan förstärks med hjälp av lärplattformen Unikum, som implementeras under året för att möjliggöra en mer effektiv uppföljning.
- Vi vill genom arbetet med Barnens bästa, familjecentral och öppen förskola förbättra samverkan mellan skola, förskola, socialtjänst och andra aktörer för att säkerställa att elever och familjer får rätt stöd i rätt tid.
- Ett riktat verksamhetsstöd tillsätts från förvaltningen för att fortsätta utveckla, enligt tidigare uppdrag (UP2), rutiner och arbetssätt gällande frånvaro inom grundskolan och gymnasiet. Insatserna finansieras genom både befintliga ramar och nya resurser, med projektledning och implementering som påbörjas hösten 2025.

Målet är att främja närvaro, förebygga frånvaro och skapa bättre förutsättningar för alla barn och elever i kommunen.

Hälsofrämjande utemiljöer

Barn och unga blir mer och mer stillasittande, och vi behöver därför möjliggöra och uppmuntra till rörelse i gröna, inspirerande, kreativa och hälsofrämjande utemiljöer. För att klimatanpassa och öka de gröna ytorna ska investeringarna i skolors och förskolors utemiljöer öka. Målet är att kommunens skolgårdar och förskolegårdar ska vara gröna och uppmuntra till rörelse och gemensam lek. Även plats för stillsam lek och återhämtning ska finnas. Under 2025 ökar vi investeringen gällande utemiljön från 10 till 15 miljoner. Det handlar om att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden förbättra förskole- och skolgårdars utemiljöer samt att säkra skolvägar och cykelbanor.

- Skolgårdar och förskolegårdar ses över, och större och mindre åtgärder görs där behov finns. Barn, elever och verksamhet involveras i arbetet med att planera utemiljön.

Uppstart av resursgymnasium

Andelen elever med stora behov ökar inom alla verksamhetsformer, särskilt på introduktionsprogrammen där antalet elever med särskilt stora stödbehov snabbt växer. Detta märks både i den kommunala verksamheten och i ansökningar till skolor med särskild inriktning på elever med stora stödbehov.

- Starta upp ett kommunalt resursgymnasium i Växjö.

Kulturskolan

I Växjö kommun ska barn och elever inom den kommunala skolan ha likvärdiga möjligheter att uppleva ett rikt utbud av kultur samt få använda estetiska uttryckssätt och eget skapande som en del av förskolans och skolans undervisning. Likvärdiga möjligheter gäller alla barn och elever, oavsett kön, funktionsnedsättning, bostadsort, kulturell, etnisk, social, ekonomisk eller religiös bakgrund.

Utbildningsnämnden satsar 1,5 miljoner av budgetmedel på att Kulturskolans verksamhet ska utökas för att kunna korta köerna, i ännu högre grad möta efterfrågan samt öka tillgängligheten. Fler barn och unga ska kunna ta del av Kulturskolans verksamhet genom en avgiftssänkning, samtidigt som Kulturskolan, med utökat kurserbudande, ska öka sin närvaro runt om i kommunen.

Under 2025 kommer utbildningsnämnden även att arbeta för en ökad etablering av kulturskoleverksamheten, inklusive Studio 17-verksamhet, på Teleborgsområdet. Det finns en stor brist på lokaler för verksamheten i kombination med att det finns ett uppdrag att öka tillgången till Kulturskolan.

- Kulturskolefilialer etableras på Furutåskolan och Hagavikskolan inklusive Studio 17-verksamhet på Teleborg.
- Utökning av verksamheten med fler kurser.
- Ökad kulturverksamhet på skolenheter såväl på landsorten som i tätorten.
- Sänkning av kursavgifter och instrumenthyra.

Utbildningsnämnden har tagit fram och beslutat om en Skolkulturplan i syfte att tydliggöra barns och ungas rätt till kultur. Skolkulturplanen ligger till grund för uppbyggnaden av kulturgarantin, som garanterar alla barn och elever från 3 års ålder till och med årskurs 9 kulturupplevelser en gång per läsår. I samverkan med kultur- och fritidsnämnden satsar utbildningsnämnden 0,6 miljoner på att utveckla och genomföra kulturgarantin.

- Kulturgarantin med kulturtrappan fortsätter byggas upp i samarbete med kultur- och fritidsnämnden.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Implementera närvarorutin på varje grundskoleenhet och förstärk det uppsökande frånvaroarbetet via elevhälsan och återvändarskolan	1,5 mkr	Växande och inkluderande
	Gröna utemiljöer på förskolor och skolor	Investering	Grönt och hälsosamt
	Ökad tillgång till kulturskolan	1,5 mkr, varav	Växande och inkluderande
	Kulturskolefilialer etableras på Furutåskolan, Hagavikskolan, Braås och Lammhult	1 mkr	Växande och inkluderande
	Sänkta avgifter till Kulturskolan	0,5 mkr	Växande och inkluderande
	Utöka kulturgarantin	0,6 mkr	Växande och inkluderande
	Uppstart av resursgymnasium	Inom ram	Växande och inkluderande
	Utveckla arbetet och investeringar tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden för trygga skolvägar och gröna och hälsofrämjande utemiljöer	Investeringsbudget	Grönt och hälsosamt
	Fördjupat lokalprojekt för att täcka kulturskolan och estetiska programmets behov av lokaler i centrala Växjö	Inom ram	Växande och inkluderande

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvinnor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF	Elever i åk 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2024	78 %	86 %	81 %	↘	●
KF	Elever i åk 5: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2024	79 %	88 %	83 %	↘	●
KF	Elever i åk 8: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2024	56 %	67 %	61 %	↘	●
NRA	Vårdnadshavarna som upplever att barnet har arbetsro i förskolan, andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2024	I:U	I:U	81 %	↗	●
N	Vårdnadshavare upplever att barnet är tryggt i förskolan, andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2024	I:U	I:U	95 %	→	■
N	Elever som upplever trygghet i grundskolan: andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2024	I:U	I:U	92 %	↗	●
NRA	Elever som upplever studiero i grundskolan, andel positiva svar (Lokalt framtagna)	2024	I:U	I:U	79 %	↗	●
NRA	Elever som upplever trygghet i gymnasieskolan: andel positiva svar (%) (Lokalt framtagna)	2024	I:U	I:U	93 %	↗	●
NRA	Elever som upplever studiero i gymnasieskolan, andel positiva svar (Lokalt framtagna)	2024	I:U	I:U	82 %	↗	●
KF	Elever i åk 5: Känner du att det finns någon vuxen i skolan som bryr sig om hur du mår? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%)	2024	76 %	80 %	77 %	→	●
KF	Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	2023			243	↗	●
KF	Antal elever per skolsjuksköterska	2024			400	↗	●
KF	Antal elever per skolkurator	2024			400	↗	●

Stödja individer och främja ett tryggt och självständigt liv

Strategisk riktning

En stark välfärd med en omsorg med hög kvalitet är grundstenen för trygghet. Alla ska ha rätt till bra stöd och omvårdnad. Kommunens invånare ska kunna förvänta sig en god omsorg.

I relation till ovan stärkte utbildningsnämnden tillsammans med förvaltningen arbete och välfärd under 2024 insatser för att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst genom att införa skolsociala team. En modell utformades med rutiner för samarbete, innehåll och uppföljning, med fokus att främja elevernas välmående och skolnärvaro genom integrerade insatser mellan skola och socialtjänst. Under 2025 fortsätter arbetet i samverkan med förvaltningen arbete och välfärd med att utveckla de skolsociala teamens genom en:

- Utbyggnad av skolsociala team till fler grundskolenheter. Genom att utöka dessa team till fler skolor kan fler elever få tillgång till samordnade och individanpassade insatser.
- En inventering görs på gymnasiet för att kartlägga behoven och föreslå insatser för att minska social oro. Görs i samverkan med socialtjänsten.
- Rekrytering av en verksamhetsutvecklare för tidiga samordnade insatser, som innebär rekrytering av en specialist som ska leda och utveckla processer för tidiga insatser.

Genom dessa insatser strävar satsningen efter att skapa en mer sammanhållen och effektiv stödstruktur för elever i behov av extra stöd, vilket i sin tur förväntas leda till ökad skolnärvaro, bättre måluppfyllelse och förbättrad hälsa bland eleverna.

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning

Kultur och fritid spelar en betydande roll i barns och ungas lärande genom att erbjuda en mångfald av erfarenheter och utmaningar som kompletterar den formella utbildningen.

Folkbiblioteken och skolbiblioteken ska arbeta läs- och språkfrämjande. Folkbiblioteken är organiserade under kultur- och fritidsnämnden och skolbiblioteken under utbildningsnämnden och strukturerna för samarbete behöver stärkas. Växjö kommuns nya biblioteksplan implementeras och används som en språngbräda i denna process.

Växjö kommun har olika former av verksamhet för barn och unga under den fria tiden. Ansvaret är fördelat mellan olika förvaltningar och bolag. Under uppdraget - fortsatt kraftsamla för barn och ungas hälsa - sker ett nära samarbete med kultur- och fritidsnämnden. De genomför en kartläggning av nuläget och utreder hur den samlade fritidsverksamheten kan utvecklas för att möta barn och unga på bästa sätt utifrån aspekter som: platser, kommunikation, innehåll och efterfrågan. Utbildningsnämnden bidrar genom att aktivt arbeta med Generation Pep.

Styra och stödja för en hållbar utveckling

Strategisk riktning

Växjö kommun strävar efter en framgångsrik omställning som främjar hållbarhet och livskvalitet för alla invånare, företag och besökare samtidigt som påverkan på planeten minimeras. En nyckelfaktor är att minska klimatavtrycket, där särskilt transportsektorn står för de största utsläppen. Åtgärder inkluderar ökad transporteffektivitet och främjande av förnybara bränslen samt satsningar på cykel- och kollektivtrafik.

Då ekonomi, arbetsmiljö, resursfördelning och planering samverkar, hänger ihop och påverkar varandra arbetar utbildningsnämnden för att skapa förutsättningar för att nå en hållbar skola utifrån ett holistiskt perspektiv gällande organiseringen av förskolan och skolan. Under 2025 kommer utbildningsnämnden göra en plan för en hållbar skolorganisation för framtiden, där planen ska möta konstaterade såväl som prognosticerad demografiska förändringar och organisatoriska obalanser.

Alla som bor, verkar och lever i Växjö kommun ska känna trygghet och tillit

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Stärk IT-skydd och säkra informations- och cybersäkerheten	Nämnder: 4,6 mkr Bolag: Inom ram	Tryggt och tillitsfullt

Alla kommuninvånare ska kunna bo, leva och verka med så låg påverkan på miljö och klimat som möjligt

I Växjö kommun samarbetar samhällsbyggnadsnämnden och utbildningsnämnden för att skapa hållbara och trygga miljöer. Ett viktigt fokusområde är utvecklingen av gröna utemiljöer i anslutning till skolor och förskolor, där natur och rekreation kombineras för att gynna barnens hälsa och lärande. Ett annat prioriterat område är att säkerställa säkra skolvägar, vilket innebär att trafikmiljöer planeras och anpassas för att minska riskerna för olyckor och främja hållbara transportmedel som gång och cykel.

Samarbetet omfattar även åtgärder för att klimatanpassa verksamheter och skolmiljöer. Genom att fokusera på att klimatanpassning i planeringen, exempelvis genom bättre dagvattenhantering och energieffektiva lösningar, arbetar våra nämnder tillsammans för att möta klimatförändringarnas utmaningar.

Utbildningsförvaltningen bidrar också med att planera för en hållbar skolorganisation genom ett effektivt lokalutnyttjande som ska möjliggöra för förbättrade ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att bedriva en förskola, skola/anpassad grundskola av hög kvalitet. Planen ska möta konstaterade såväl som prognosticerad demografiska förändringar och organisatoriska obalanser.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Vid alla investeringar ska klimatanpassning särskilt beaktas	Inom ram	Klimat- och miljösmart

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser

Som en del av den ekonomiska hushållningen följer utbildningsnämnden resursfördelningens effekter på elevernas måluppfyllelse liksom hur rektorerna använder tilldelade resurser och hur dessa påverkar elevernas utveckling och lärande. Med en medveten resursfördelning i förskole- och skolmiljön vill utbildningsnämnden skapa en mer effektiv och rättvis undervisningsmiljö som stöder barn och elevernas individuella behov och främjar en hållbar utbildning över tid. Detta kan bidra till att skapa en stark grund för barnens och elevernas framtid och samhällets långsiktiga välbefinnande.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Utveckla arbetsmetoder för ett hållbart fastighetsbestånd och lokalförsörjning	Effektivisering 5 mkr	Klimat- och miljösmart
	Effektiv overheadorganisation	Effektivisering 13,6 mkr	Tryggt och tillitsfullt

Personalpolitisk inriktning

Strategisk inriktning

Växjö kommun som arbetsgivare står inför flera utmaningar kopplat till arbetskraft, arbetsmiljö, jämställdhet, kompetensväxling och anpassningsbarhet. För att nå de personalpolitiska målen att ha friska medarbetare samt säkra kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor kommer utbildningsnämnden under året att fokusera på ett antal fokusområden och aktiviteter.

Rekryteringsbehovet är stort och kompetensförsörjningen behöver säkras både på kort och lång sikt. Växjö kommun behöver säkerställa att medarbetare trivs och stannar kvar samtidigt som kommunen utvecklar sitt arbetsgivarvarumärke för att rekrytera nya medarbetare.

Kompetensförsörjningen i utbildningsnämnden är identifierad som en nyckelfaktor för att skapa undervisning och verksamhet av god kvalitet. En förutsättning för en likvärdig förskola/skola och undervisning av god kvalitet är att alla barn och elever möter kompetenta och behöriga förskollärare och lärare. Pandemin har förstärkt befintliga utmaningar, de förutsättningar som behöver finnas liksom att avgörande framgångsfaktorer har blivit än tydligare, skriver Skolverkets i sin lägesbedömning 2020 (Skolverket, 2020).

Analys som gjorts av utbildningsförvaltningen visar att vi behöver bli fler grundskollärare (årskurs F-6) än vi är idag. Det behövs en ökad lärartäthet, ofta motsvarande tre lärare på två klasser för att kunna möta de behov dagens elever har och öka elevernas måluppfyllelse.

Skolverket tar återkommande fram nationella prognoser för behovet av lärare, den senaste prognosen sträcker sig fram till 2035 och förutser en nationell examinationsbrist på 12 000 behöriga förskollärare och lärare för att täcka rekryteringsbehoven. Utbildningsnämnden står följaktligen inför kompetensförsörjningsutmaningar utifrån den arbetskraftsbrist som råder.

Behovet av lärare är så stort att det inte kommer att räcka att enbart utbilda fler. De som utbildas kommer dessutom att behöva vidare kompetensutveckling för att få en bredare behörighet. Det kommer att krävas en rad olika åtgärder, och att traditionella föreställningar om hur en förskola/skola bemannas utmanas. Det kommer att krävas att andra yrkesgrupper kompletterar lärare och att skolor samverkar.

Senaste åren visar ett trendbrott både inom utbildningsnämnden och i riket, behovet av förskollärare är dock fortsatt stort. Andelen förskollärare i förskolan är idag ungefär hälften av tillsvidareanställningarna. Andelen grundskollärare respektive gymnasielärare med pedagogisk högskoleexamen i Växjö kommun har legat några procentenheter över riksgenomsnittet under en längre tid. Generellt ses behov av lärare inom yrkesämnen då detta synliggörs i statistiken både lokalt och nationellt. Behovet av ämneslärare i årskurs 7-9 är stort både lokalt och nationellt under de närmaste åren, antalet examinerade gymnasielärare förväntas däremot att överstiga det generella behovet och de är behöriga i årskurs 7-9.

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

För Växjö kommun är tillgången på kompetens avgörande. Den senaste befolkningsprognosen indikerar att det krävs en omfattande omställning och anpassning av verksamheten, parallellt med kompetensväxling, för att kunna möta de behov som finns.

De övergripande omvärldstrender som påverkar kommunkoncernen får även följder för kompetensförsörjningen. Nya angreppssätt behövs för att rekrytera och bemanna, ny teknik kan frigöra resurser och behov av nya expertkompetenser ställer krav på Växjö kommun som arbetsgivare.

Med utgångspunkt i utbildningsnämndens vision om att all undervisning i skolformerna bedrivs av legitimerade lärare med rätt behörighet krävs kontinuerliga aktiviteter inom områdena attrahera, rekrytera, behålla och utveckla.

Genom att locka lärarstudenter att välja Växjö kommun som sin framtida arbetsgivare kommer utbildningsnämnden att vara det naturliga valet för dem som lämnar lärarutbildningen vid Linnéuniversitetet i Växjö och överväger att bosätta sig i staden. Utbildningsnämnden har som mål att vara synlig i situationer där framtida personal tar viktiga beslut om sin framtid. För att nå detta kommer utbildningsnämnden fortsatt arbeta med att förstärka sitt engagemang inom olika sammanhang.

Implementering av ett nytt systemstöd som ger en detaljerad bild av lärares tidsanvändning, befintliga behörigheter på skolor och de områden där behörigheter behöver stärkas pågår. Genom förstärkt kartläggningsarbete ökar förutsättningarna för samarbete mellan skolor för att rätt kompetens ska användas på rätt ställe.

Utbildningsnämnden strävar efter att erbjuda tillsvidareanställning som norm för befattningarna förskollärare, grundlärare (F-6) samt ämneslärare där det finns konstaterad brist. Det kommer även erbjudas konkurrenskraftig ingångslön för nyutexaminerade lärare.

Utbildningsnämnden fortsätter att fokusera på att säkerställa en god arbetsmiljö med gynnsamma förutsättningar för sina medarbetare. Det inkluderar att fortsätta att skapa en positiv digital arbetsmiljö och fortsatt fokus på arbetet med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Utbildningsnämnden strävar också efter att utveckla sina medarbetare genom olika karriärvägar för att främja motivation och arbetsglädje. Genom att erbjuda möjligheter till kompetensutveckling och kompetensväxling för såväl medarbetare som chefer kommer både individen och verksamheten att utvecklas positivt.

För att vara en attraktiv arbetsgivare kommer insatser också att göras för att stimulera en ökad sysselsättningsgrad för medarbetare. Att utveckla möjligheterna att arbeta efter pensionsåldern skapar förutsättningar att behålla kompetent personal i verksamheterna.

Språklig förståelse

Skolverket pekar på att det är viktigt att alla barn får möjlighet att utveckla sitt språk och sin kommunikationsförmåga i förskolan, eftersom språk och kommunikation bidrar till gemenskap samt understödjer barns utveckling och lärande. För att möta det ökade behovet inom förskolan, vill vi att våra anställda ska ha hög språklig förståelse i det kommunikativa mötet i såväl undervisning som omsorg kring barnens utveckling och lärande.

- Insatsen innebär vid redan anställda och vid nyanställningar erbjuda validerad språkutbildning för arbete inom Växjö kommunala förskolor. En metod för att kunna bedöma språkkompetens behöver tas fram. Målet är att stärka personalens språkliga förståelse och skapa bättre förutsättningar för en högkvalitativ förskola för barnen. Insatsen finansieras med statliga medel från Skolverket och riktas till verksamheter där behovet av stärkt språklig kompetens är störst.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
 KF	Erbjud språkutbildning på arbetstid	Inom ram	Växande och inkluderande
 KF	Säkerställ språkkompetens	Inom ram	Växande och inkluderande
 KF	Möjliggör kombinationstjänster	Inom ram	Rättvist och ansvarstagande

Växjö kommun har friska medarbetare

En nyckelfaktor för att Växjö kommunkoncern ska kunna leverera en god välfärd till invånarna är att behålla befintlig personal och arbeta för en god arbetsmiljö med friska medarbetare. Friskvårdsbidraget höjs med 500 kronor till totalt 2 500 kronor per medarbetare.

Ledarskapet är en viktig faktor för hur nöjda och motiverade medarbetarna är på sin arbetsplats. Arbetet med tillitsbaserat ledarskap och psykologisk trygghet, på alla nivåer i hela kommunkoncernen, är ett viktigt perspektiv för att Växjö kommun ska fortsätta att utvecklas som arbetsgivare.

Jämställdhet spelar också en viktig roll i arbetsmiljöarbetet och fortbildningsinsatser och ett tillgängligt ledarskap är viktiga faktorer för att främja arbetet med jämställdhet.

Utvecklingen inom arbetsmiljö och arbetsvillkor i Växjö pekar på en positiv riktning, med en utveckling i form av en ökad andel tillsvidareanställda och hög sysselsättningsgrad. Trots detta kvarstår utmaningar med enhetsvisa variationer, vilket kräver fortsatt fokus på lokala insatser och investeringar i stödstrukturer.

När det gäller sjukfrånvaron visas även här positiva tendenser på aggregerad nivå inom såväl kommunen som i förvaltningen, det finns dock fortsatt betydande skillnader mellan verksamheterna. Ett pilotprojekt för hälsofrämjande insatser kommer under 2025 genomföras inom förskolan som ett led i det aktiva arbetet för att fortsätta minska sjukfrånvaron och verka för ett hållbart arbetsliv.

Som en konkret åtgärd för att främja friska arbetsplatser kommer en modell som ger verksamheter stöd i analys, åtgärd och uppföljning att tas fram och utvärderas. Utöver att minska sjukfrånvaron är syftet att öka kunskapen hos chefer när det gäller statistik, analys och hälsofrämjande metoder.

- Med utgångspunkt i den framtagna modellen ska ett pilotprojekt genomföras inom förskolan där struktur och modell ska testas.

Jämställdhet spelar också en viktig roll i arbetsmiljöarbetet och fortbildningsinsatser och ett tillgängligt ledarskap är viktiga faktorer för att främja arbetet med jämställdhet.

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Starta pilotprojekt för hälsofrämjande insatser	Inom ram	Växande och inkluderande
KF	Höjt friskvårdsbidrag	3 mkr	Växande och inkluderande

Ekonomi

Driftbudget

Grundförutsättningar budget 2025

Kommunfullmäktige har fastställt nämndens driftbudgetram exklusive kapitalkostnader för 2025 till cirka 3 021,75 miljoner kronor. Kapitalkostnaderna redovisas och följs upp separat, se avsnittet driftbudget kapitalkostnader nedan.

Nämnden får ett resurstillskott på 82,1 miljoner kronor, varav 32,7 miljoner kronor är ett tillskott för nya verksamhetslokaler och uppdaterade hyror samt 7 miljoner kronor för demografisk ökning. Cirka 10,8 miljoner kronor är till gymnasiet som bedöms ha ökat antalet elever 2025. Förskolan bedöms däremot ha färre barn jämfört med tidigare års demografiska prognos vilket gör att den demografiska budgeten där minskar med cirka 7,5 miljoner kronor. Fritidshemmets demografi bedöms öka något medan grundskolan är på totalen nästan oförändrat.

Resterande del av tillskottet avser satsningar kopplat till nya uppdrag. Se specifikationer av förändringen av totalramen samt årets satsningar och effektiviseringar i bilagor 1 och 2. Dessa redogörs för även mer detaljerat i övergripande förändringar per verksamhet nedan.

Beslutade effektiviseringar från kommunfullmäktige motsvarar 8,4 miljoner kronor. Effektiviseringarna är främst riktade mot att skapa en effektiv overheadorganisation samt lokalförsörjning, vilket inom utbildningsförvaltningen främst syftar till att effektivisera de kostnader som finns centralt inom organisationen. Effektiviseringarna redogörs för mer ingående i avsnitt "Effektivisering" nedan.

Övriga uppdrag angivna i ovan delar av denna internbudget ska finansieras inom ram.

tkr	Intäktsbudget 2025	Kostnadsbudget 2025	Nettobudget 2025	Nettobudget 2024
Politisk verksamhet		-2 733	-2 733	-2 732
Kulturskolan	2 750	-33 175	-30 425	-28 409
Fritidsgårdar		-13 983	-13 983	-14 064
Övrig verksamhet	0	-106 156	-106 156	-102 942
Förskoleverksamhet	81 805	-829 787	-747 982	-738 235
Fritidshem	43 281	-188 679	-145 398	-135 295
Förskoleklass	502	-81 120	-80 618	-76 535
Grundskola	19 534	-1 303 347	-1 283 813	-1 229 858
Anpassad grundskola	2 280	-116 498	-114 218	-107 567
Gymnasieskola	147 214	-602 250	-455 036	-441 006
Anpassad gymnasieskola	18 202	-56 628	-38 426	-37 769
Flyktingmottagande	1 700	-4 661	-2 961	-2 743
Summa	317 268	-3 339 017	-3 021 749	-2 917 155

Driftbudget i organisatorisk indelning

tkr	Intäktsbudget 2025	Kostnadsbudget 2025	Nettobudget 2025	Nettobudget 2024
Utbildningsnämnd		-2 733	-2 733	-2 732
Förvaltningsledning		-29 612	-29 612	-29 229
Förvaltningskontor	5 064	-620 111	-615 047	-657 628
Varav;				
Lokalrelaterade kostnader*	5 064	-488 418	-483 354	-443 229
Serviceintraprenad och städentreprenad**		-65 253	-65 253	-58 826
Resursfördelning	307 975	-731 877	-423 902	-322 768
Varav;				
Skolskjuts		-63 100	-63 100	-66 100
Fristående	35 070	-597 412	-562 342	-561 328
IKE	159 892	-27 175	132 717	113 186
Intern resursfördelning		-34 910	-34 910	15 767
Resurscentrum	12 398	-129 101	-116 703	-121 236
Varav;				
Elevhälsa	8 169	-69 865	-61 696	-66 925
SKC		-23 934	-23 934	-24 353
Kulturskola	2 750	-31 544	-28 794	-26 486
Gymnasieskola/anpassad gymnasieskola		-320 470	-320 470	-312 165
Varav;				
Anpassad gymnasieskola		-33 051	-33 051	-29 010
Grundskola/anpassad grundskola/fritids		-1 011 943	-1 011 943	-972 028
Varav;				
Anpassad grundskola		-82 713	-82 713	-78 363
Förskola		-501 339	-501 339	-499 369
Summa	325 437	-3 347 186	-3 021 749	-2 917 155

* Lokalrelaterade kostnader innehåller lokalhyra, vaktmästeri, förskolebussar, maskinhyra och simskolekostnader.

** Serviceintraprenaden bedriver städ och caféverksamhet i kommunens regi och städentreprenaden är städtjänster som köps in extern. Budgeten redovisas gemensamt för dessa.

Övergripande förändringar per verksamhet

Förskola

Förskolan fick inför 2024 ett uppdrag om att öka tiden för barnen till föräldralediga/ arbetssökande och inom allmän förskola från 15 till 20 timmar. Till detta uppdrag har ett tillskott om 4,5 miljoner erhållits för att täcka de extra personalkostnader som detta bedöms tillföra. Detta tillskott avsåg en halvårseffekt 2024, i budgeten 2025 har därför ytterligare ett tillskott om 4,5 miljoner erhållits för att kompensera för en helårseffekt av uppdraget. Totalt sätt har förskolan således erhållit 9 miljoner i ersättning för att utföra uppdraget. Dessa medel ingår inte i barnpengen utan kommer fördelas separat till kommunala enheter samt de fristående enheter som väljer att utöka tiden enligt det kommunala uppdraget.

Barnpengen i PO nivå 2024 har minskat med 500 kronor/barn (Se bilaga 3). Detta beror på att förskolan har fått ett effektiviseringskrav om 0,5 miljoner på sin overheadstruktur samt en omfördelning om 2 miljoner från förskolan till grundskolan. Anledningen till att kommunal finansiering kan minska för förskolan beror på att verksamheten under 2025 fortsatt erhåller statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder samt att detta bidrag till och med förstärks 2025. Den minskade kommunala ramen ersätts därmed med statsbidragsmedel, vilket innebär att förskolans finansiering kvarstår men kommer från annat håll.

Förskolans verksamhet för kväll och helg har också erhållit en minskad peng om 442 kronor/barn. Anledningen är att verksamheten erhållit en effektivisering om 1 miljon, detta eftersom verksamheten till stor del blir finansierad av statsbidrag vilket minskar behovet av kommunal finansiering.

Grundskola F-9

I grundskolan märks en ansträngd ekonomi vilket är en fortsättning på 2023 års negativa budgetavvikelse inom verksamheten. År 2024 ser verksamheten vissa förbättringar av sin ekonomi, främst på grund av förstärkt elevpeng och aktiva åtgärder. Dock kvarstår ekonomiska utmaningar främst inom landsbygdsskolor och högstadieskolor. Den utökade timplanen och ogynnsamma elevtal har haft en negativ inverkan på högstadieskolornas ekonomi.

Inför 2025 erhåller grundskolan ett flertal tillskott, varav det största avser en förstärkning av elevpengen om 16,3 miljoner. Tillskottet fördelas enligt följande: 1,63 miljoner till förskoleklass, 3,26 miljoner till lågstadiet, 3,26 miljoner till mellanstadiet och 8,15 miljoner till högstadiet. Totalt sätt beräknas 13,25 miljoner av bidraget tillfalla kommunala skolor och 3,05 miljoner tillfalla fristående aktörer.

Landsbygdsskolorna mottar en riktad satsning om 2 miljoner för att ge dem förutsättningar att skapa en hållbar organisation.

Grundskolan erhåller även resursförstärkning för utveckling av närvarorutin (1,5 miljoner) samt får ytterligare 2 miljoner i en omfördelning av budget från förskolan.

Ovan tillskott och omfördelningar påverkar storleken på elevpengen ut till verksamheten, därmed ökar elevpengen inom grundskolan för samtliga årskurser. Nedan analyseras ökningen per kategori av pengarna som går ut till kommunal verksamhet:

Ökningen mot **årskurs 7–9** är högst med 2 912 kronor/elev. I reell budgetökning motsvarar det cirka 7,6 miljoner då prognostiserat elevantal inom kategorin är cirka 2 600.

Förskoleklassen erhåller en ökning om 1 531 kronor/elev, vilket motsvarar en budgetökning om cirka 6,3 miljoner.

Lågstadiet erhåller en ökning om 1 980 kronor/elev, vilket motsvarar en budgetökning om cirka 1,6 miljoner.

Mellanstadiet erhåller en ökning om 1 508 kronor/elev, vilket motsvarar en budgetökning om cirka 4,9 miljoner.

Totalt beräknas förstärkningen av elevpengen innebära ökade resurser om cirka 20,4 miljoner inom grundskolan. Detta är beräknat utifrån förvaltningens demografiska antagande.

Anpassad grundskola

Verksamheten erhåller ett tillskott om 0,2 miljoner för att tillsätta en utredning. Verksamhetens elevpeng och finansiering förändras således inte väsentligt sedan föregående år.

Fritidshem

Fritidshemmet erhåller ett tillskott om 2 miljoner. Tillskottet ska finansiera försteläraryupdrag inom verksamheten samt öka tillgängligheten till fritidshemmen, särskilt i utsatta områden. Elevpengen ökar därmed med 533 kronor/elev inom verksamheten.

Gymnasieskola

Under 2024 försätter samma trend som noterades 2023. Teknikum fortsätter att gå med större underskott. Detta är främst kopplat till en organisatorisk struktur som är för omfattande i förhållande till antalet elever. Problemet förvärrades av ett stort antal elevavhopp under hösten 2023, samt ett ökat behov av resurspedagoger för att stödja eleverna. Elevprognoserna för 2024 har justerats ned för att bättre spegla den faktiska situationen, vilket ger rektorerna ett bättre underlag att styra utifrån. Trots denna justering visar dock Teknikum ett fortsatt ekonomiskt underskott även under höstterminen 2024.

Gymnasiet har inte fått några tillskott i budget 2025 förutom ersättning för den förväntade demografiska ökningen. Grundersättning till programmen behålls dock konstant. Dock ser vi en påverkan av ersättningen mellan program vilken beror på ändringar av riksprislistan.

Skolpengen inom gymnasiet varierar i förändringen mellan program, där vissa program får en minskad peng medan andra får en ökning jämfört med 2024. En stor del av förändringen är hänförlig till en ändrad indexering som bygger på riksprislistan. Riksprislistan ligger till grund för hur nämnden fördelar resurser mellan program, och denna uppdateras årligen av Skolverket.

I de fall ett program får ett minskat index jämfört med föregående år sjunker också programpengen jämfört med föregående år, givet att det inte skett några extrasatsningar inom gymnasiet. Denna effekt ser man tydligt i program som har negativa förändringar i år, exempelvis naturvetenskapsprogrammet, hotell- och turismprogrammet och estetiska programmet.

Anpassad gymnasieskola

Den anpassade gymnasieskolan får en uppräknad elevpeng under 2025. Pengen förstärks med 43 380 kronor/elev, vilket motsvarar en ökad budget om cirka 4,7 miljoner baserat på demografiskt antagande. Pengen höjdes mot bakgrund av en utredning som visade att tidigare elevpeng var betydligt lägre än både riksgenomsnittet och den anpassade grundskolan, trots att elevernas behov inte minskar med åldern. En höjning av elevpengen förväntas förbättra kvaliteten på utbildningen, personalens arbetsmiljö och elevernas förutsättningar att bli aktiva samhällsmedborgare.

Kulturskolan

Kulturskolan har fått ett tillskott om 1,5 miljoner som är riktat mot att stärka verksamheten och sänka avgifterna.

Utöver detta får organisationen ytterligare 0,6 miljoner för att kulturgarantin med kulturtrappan ska fortsätta att byggas upp. Kulturgarantin avser grundskole- och förskoleverksamhet, där kultur erbjuds som en del av skoltiden. Det är en satsning som delas med fristående aktörer varpå 495 tkr blir kvar inom kommunen.

Förvaltningskontor

Förvaltningskontorets budget har totalt sätt minskat med cirka 42,6 miljoner jämfört med 2024. Främsta anledningen är en omorganisering där de administrativa enheterna är flyttade från förvaltningskontoret till respektive verksamhetsområde de arbetar mot. Därmed flyttas även budgeten ner till respektive verksamhetsområde som tar emot de administrativa enheterna. Även budgeten för skolskjutsen är flyttad till resursfördelningen.

Resursfördelning

Budgeten för resursfördelning har ökat med cirka 101,1 miljoner jämfört med 2024. Den främsta anledningen är att budgeten för skolskjuts har flyttats hit från förvaltningskontoret. En till förklaring är att budgeten för intern resursfördelning är negativ i år (-34,9 miljoner) jämfört med 2024 då den var positiv (+15,7 miljoner). Detta beror på att förvaltningens demografiska prognos är totalt sätt högre än rektorernas prognoser. Det innebär alltså att rektorernas budgetar är beräknade med ett lägre barnantal än förvaltningen har i demografiprognos. Det tyder på att rektorerna beaktat försiktighet i sin budgetering.

Resurscentrum

Budgeten för resurscentrum har minskat med 4,5 miljoner. Största anledningen beror på en decentralisering av specialpedagoger och speciallärare. Utöver detta har elevhälsans verksamhet mottagit effektiviseringar av sin overheadstruktur om 0,9 miljoner.

Statsbidrag

För 2025 kan nämnas att;

- Statsbidrag för likvärdig skola (numera statsbidrag för stärkt kunskapsutveckling) har en preliminär bidragsram om cirka 60,3 miljoner. I budgetpropositionen för 2025 har regeringen föreslagit en förstärkning av statsbidraget. Växjö's andel bedöms därmed öka. Beslutet kommer dock inte förrän januari 2025. Går budgetpropositionen igenom uppskattas ramen öka till cirka 65,9 miljoner.
- Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder har en preliminär bidragsram om cirka 19,5 miljoner år 2025, vilket är en sänkning om cirka 7,2 miljoner jämfört med 2024. I budgetpropositionen för 2025 har regeringen dock föreslagit en förstärkning av statsbidraget. Växjö's andel bedöms därmed öka. Beslutet kommer dock inte förrän januari 2025. Går budgetpropositionen igenom uppskattas ramen öka till cirka 28,3 miljoner.

Effektiviseringar

Utbildningsförvaltningen har totalt satt lagt ut effektiviseringar om cirka 19 miljoner i budgeten 2025. Effektiviseringar som har beslutats av kommunfullmäktige uppgår till cirka 6,8 miljoner. Övriga effektiviseringar har varit nödvändiga att göra för att få en balanserad budget på grund av kostnader som ökar och som förvaltningen inte erhåller ram för. Exempel på dessa kostnader är exempelvis hyresökningar på befintliga lokaler, lokalbidrag till fristående skolor, städkostnader och IT. Nedan går vi igenom effektiviseringarna som verkställs 2025.

Effektivisering av overheadkostnader

Kommunfullmäktige beslutade att utbildningsförvaltningen ska effektivisera sin overhead med 3,9 miljoner. Utbildningsförvaltningen utför följande effektiviseringar för att nå upp till detta mål:

Skolskjuts: Kostnaderna för skolskjuts sjunker främst på grund av ett nytt avtal med regionen som är mer ekonomiskt förmånligare än tidigare. Budgeten har därför kunnat effektiviseras med 3 miljoner.

Overhead-effektiviseringar: Förskolan, grundskolan, gymnasiet och resurscentrum ska effektivisera sina overheadkostnader med 0,5 miljoner vardera, totalt 2 miljoner. Effektiviseringen ska dras mot centrala kostnader inom verksamheterna och inte påverka undervisningsdelen av elevpengen.

Förvaltningskontoret har minskat med en verksamhetschef som inte tillsätts 2025 på grund av en omstrukturering av verksamheten. Detta bidrar med en effektivisering om 1,3 miljoner.

Försäkringar: Kostnaden för försäkringarna minskade 2024 och budgeten dras därför ner med 0,13 miljoner till 2025.

Totalt sätt effektiviserar utbildningsförvaltningen sina overheadkostnader med 6,43 miljoner med ovan beslut.

Effektiv lokalförsörjning

Kommunfullmäktige beslutade att utbildningsförvaltningen ska effektivisera sin lokalförsörjning med 2,9 miljoner. Denna effektivisering är satt mot förvaltningens lokalbudget. Förvaltningens plan är att under 2025 avveckla tillfälliga lokaler som paviljonger för att nå upp till denna effektivisering.

Övriga effektiviseringar

Buffert: Utbildningsförvaltningen har år 2024 haft en övergripande buffert om 4,7 miljoner för att täcka oväntade kostnader. Denna dras bort 2025.

Läxhjälpen: Förvaltningen erhåller medel för läxhjälpsverksamheten från kommunledningsförvaltningen varför budgeten kan effektiviseras med 0,34 miljoner.

Yrkesdagen: Kostnader för yrkesmässan minskar på grund av en mer effektiv samordning varför budgeten kan minskas med 0,3 miljoner.

Interkommunal ersättning BBSS: Förvaltningen har under 2024 haft en budget för barn i behov av särskilt stöd om 3 miljoner vilken varit högre än faktiskt behov. Budgeten effektiviseras således med 1,5 miljoner till 2025.

Barnens bästa: Förvaltningen har tidigare haft ett samarbete med regionen där Växjö kommun medfinansierat en processledare. Projektet har upphört och således effektiviseras denna kostnad om 0,4 miljoner.

Öppna förskolan: Den öppna förskolan går med överskott vilket dels beror på att ett tilltänkt ökat erbjudande av antalet dagar/tillfällen på Södergården inte ännu ägt rum, dels på att kostnaderna ute på de öppna förskolorna är lägre än vad som tidigare budgeterats. Verksamheten kan därför effektiviseras med 1,5 miljoner.

Kvälls- och helgverksamhet (förskola): Verksamheten har effektiviserats med 1 miljon, detta eftersom verksamheten till stor del blir finansierad av statsbidrag vilket minskar behovet av kommunal finansiering.

Summerar man samtliga effektiviseringar ovan uppgår dessa till cirka 19 miljoner.

Driftbudget kapitalkostnader

Vid kommunfullmäktiges beslut prognosticerades kapitalkostnaderna till 17 miljoner. Efter beslutet blev taget gjorde förvaltningen en ny simulering där kapitalkostnaderna uppskattas till 11 595 tkr under 2025. Därav justeras budgeten med 5 405 tkr.

tkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Beslut enl KF	-17 000	-24 000	-28 000
Teknisk justering	5 405		
Aktiverat tom 2024-12-31	-11 595	-24 000	-28 000

Investeringsbudget

Utbildningsförvaltningen erhåller 2025 en investeringsbudget om 24 721 tkr. Ett stort fokusområde 2025 är investeringar i gröna utemiljöer. För att klimatanpassa och öka de gröna ytorna ska investeringarna i skolers och förskolors utemiljöer öka. Budgeten 2025 har därför ökat från 10 000 tkr till 15 000 tkr till detta projekt.

Resterande del av denna budget är hänförlig till förvaltningens inköp av IT-utrustning och inventarier till skolenheterna.

tkr	Utgift 2025	Utgift 2026	Utgift 2027	Utgift 2028	Utgift 2029
Beslut enl KF	-24 721	-24 228	-24 451	-24 658	-24 320
Summa	-24 721	-24 228	-24 451	-24 658	-24 320

Finanspolitisk inriktning

Över en rullande femårsperiod ska kommunens överskott vara en procent av summan av skatteintäkter och utjämning.

Beslutad av	Nyckeltal	Period	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
	Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	2023	135 879 kr		
	Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn	2023	179 369 kr		
	Bruttokostnad lokaler kommunal förskola, kr/inskrivet barn	2023	31 920 kr		
	Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev	2023	20 603 kr		
	Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	2023	28 231 kr		
	Kostnad elevhälsa i kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	2023	3 462 kr		
	Kostnad elevhälsa i kommunal gymnasieskola, kr/elev	2023	3 072 kr		
	Kostnad kommunal grundskola F-9, kr/elev	2023	128 471 kr		
		2023	1 162 kr		
	Kostnad barnhälsa i kommunal förskola, kr/barn				

Bilagor

Bilaga 1:

Grundförutsättningar budget 2025

Ingångsbudget 2024 (tkr)	2 917 155
TA 2024, Lön (gäller för januari-mars 2025)	22 494
Demografitillskott	7 000
Uppdaterad hyra	32 700
Tillskott/effektiviseringar kopplat till uppdrag	42 400
Summa budget 2025	3 021 749

Bilaga 2: Satsningar och effektiviseringar 2025

Specifikation satsningar och effektiviseringar 2025, tkr	Tillskott(plus)/effektivisering(minus)
Friskvårdsbidrag	1 400
Stärkt IT-skydd	1 600
Kompetensförsörjning	8 000
Riktade insatser	5 000
Närvarorutin	1 500
Fritidshemmet	2 000
Stärkt elevpeng grundskolan	16 300
Stärkt elevpeng anpassad	3 000
Kulturskolan	1 500
Kulturgarantin	600
Skolsociala team	400
Öppen förskola och familjecentraler	3 000
Landsbygdsskolor strukturbidrag	2 000
Allmän förskola helårseffekt	4 500
Effektivisering stärkt IT skydd	-1 600
Effektivisering lokalförsörjning	-2 900
Effektivisering overheadkostnader	-3 900
Summa	42 400

Bilaga 3.

Skolpengen i PO nivå 47,18 procent

Nämnden fastställer nedan nivåer på skolpengen till de kommunala verksamheterna.

När Växjö kommun finansierar förskole- och skolverksamheten görs detta med hjälp av en skolpengsmodell. Utbildningsnämnden tar beslut om de grundbelopp som styr skolpengen för respektive verksamhetsform. Med skolpengsmodell menas ett system där förskole- och skolenheterna får resurser baserat på hur många elever och barn de har samt vilken ålderskategori de tillhör.

Varje barn/elev genererar en viss ersättning till sin förskole- och skolenhet som summeras till ett grundbelopp. Grundbeloppet består av barn och elevpeng, och i förekommande fall socioekonomisk ersättning.

Kommunen räknar antalet barn och elever som går i de kommunala förskolorna, skolorna och fristående skolor inom kommunen. Detta antal barn och elever används för att beräkna den totala skolpengen som sedan fördelas till förskole- och skolenheterna. Detta innebär att resurserna följer barnantalet.

Inom elevpengen/skolpeng finansieras förutom undervisning (all pedagogisk personal), läromedel, skolornas egna chefsstrukturer rektor och biträdande rektor, interim verksamhet, förbrukningsmaterial och kostnader för kompetensutbildning inom förskole- skolenheten.

Barn- och elevpeng VC nivå i kr	2024	2025	Förändring
Förskola			
1-3 år föräldralediga och allmän förskola	66 831	66 331	-500
1-3 år övriga (inkl barn till arbetssökande)	133 197	132 697	-500
4-5 år föräldralediga och allmän förskola	53 632	53 133	-499
4-5 år övriga (inkl barn till arbetssökande)	106 926	106 426	-500
Kväll helg verksamhet			
1-3 år övriga	59 145	58 703	-442
4-12 år övriga	47 464	47 022	-442
Fritidshem			
6-8 år	36 231	36 765	534
9 år	20 016	20 549	533
10-12 år	9 209	9 742	533

Grundskola			
F-klass	44 747	46 278	1 531
Åk 1-3	65 385	67 365	1 980
Åk 4-6	76 568	78 076	1 508
Åk 7-9	75 771	78 683	2 912
Anpassad grundskola			
Nivå 1	309 430	310 338	908
Nivå 2	409 077	409 985	908
Nivå 3	497 064	497 972	908
Frit 1	50 835	50 875	40
Frit 2	108 655	108 695	40
Frit 3	157 864	157 904	40

Bilaga 4:

Programpeng i PO nivå 47,18 procent

Nämnden fastställer nedan nivåer på programpengen till den kommunala gymnasieverksamheten. För gymnasiet utgår elevpeng per program. Den är olika stor beroende på programmets utformning. Inom gymnasieskolan används en fördelningsmodell för att fördela resurser till olika skolenheter. Grundbeloppet per program beräknas med hjälp av Skolverkets riksprislista. Varje program tilldelas ett index baserat på det billigaste programmet på listan, vilket är ekonomiprogrammet. För skolenheter med elever på introduktionsprogram tillämpas olika principer beroende på programtyp.

Programpeng VC nivå i kr	2024	2025	Förändring
BF	74 327	74 125	-202
BA	94 695	97 214	2 519
EE	89 140	90 211	1 071
ES	82 197	81 695	-502
Estetisk m musik	104 548	103 774	-774
EK	63 279	63 214	-65
FT	104 019	106 487	2 468
FS	74 063	74 666	603
HV	91 058	90 842	-216
HT	80 543	79 613	-930
HU	67 077	69 426	2 349
IB	90 205	90 842	637
IN	112 285	112 543	258
NA	69 247	68 714	-533
VF	95 025	97 592	2 567
VO	78 560	79 487	927
RL	104 614	105 288	674
SA	64 229	64 314	85
TE	74 131	74 537	406

IM Indiv (IMA)	128 701	128 569	-132
IM Yrk Allmän (IMY)	90 595	91 473	878
IM Språk	101 268	101 164	-104
Anpassad gymnasie- skola			
Nivå 1	207 194	250 575	43 381
Nivå 2	302 544	345 924	43 380
Nivå 3	449 542	492 923	43 381

Bilaga 5: Detaljerad budget fördelad på organisatorisk nivå

	2024	2025
	Budget, tkr	Budget, tkr
Nämnd	2 649	2 733
Förvaltningsledning	Budget, tkr	Budget, tkr
Personal	8 595	7 601
Förvaltningsövergripande kostnader	20 388	22 011
Summa	28 983	29 612
Förvaltningskontoret	Budget, tkr	Budget, tkr
Personal	70 296	30 386
Lokaler och städ	483 915	532 113
IT budget (licenser, upphandling)	24 979	28 054
Utvecklingsbudget	4 360	8 000
Serviceintraprenad		16 495
Skolskjuts	66 100	
Summa	649 650	615 047
Resurscentrum	Budget, tkr	Budget, tkr
Elevhälsa	64 802	60 522
Kulturskolan	26 533	29 832
Modersmål	9 351	9 724
Mottagning	3 632	3 727
Studiehandledning	12 709	12 709
Sjukhuskola	186	189
Summa	117 214	116 703
Resursfördelning	Budget, tkr	Budget, tkr

Socioekonomisk ersättning	90 625	98 539
Kommunala (exkl socio)	1 582 613	1 705 709
Fristående (exkl socio)	533 465	549 633
IKE	-113 186	-132 717
Föräldraavgifter och maxtaxa	-106 993	-109 093
Etableringsintäkter	-3 636	-3 640
Allmän förskola 20 timmar	4 500	9 000
Skolskjuts		63 100
Summa	1 987 387	2 180 531
Övriga budgetposter	Budget, tkr	Budget, tkr
Öppen förskola	3 546	4 592
Språkförskola	1 461	1 501
GLA	500	500
Administration förskola		9 566
Språkskola	3 388	3 388
Grundskola Hagavikskolan	250	0
Fritidsgårdar	18 359	19 086
Administration grundskola		27 281
Serviceintraprenad	15 778	
KAA	2 007	2 036
Yrkesmessa	1 000	700
Administration gymnasieskola		8 472
Summa	46 290	77 123
Totalbudget	2 832 173	3 021 749